

ŽELEZAR

JESENICE, 26. junija 1965
LETO VII

Poštnina plačana v gotovini
Številka 26

Druga seja UO

Upravni odbor je imel v soboto, 19. junija, drugo redno sejo oziroma prvo delovno sejo. Na tej seji so člani upravnega odbora razpravljali le o tekoči problematiki in prošnjah, ker se je takšnega gradiva že nabralo kar precej. Med ostalimi so razpravljali tudi o naslednjem:

— Zadolžili so upravo, da analizira nadure vodstvenih delavcev v železarni od obratovodij navzgor, ker so ugotovili, da pri tem kadru nadure naraščajo.

— Strinjali so se s predlogom kadrovskega sektorja, da se s 1. julijem povišajo dnevne delavcem na vodstvenih delovnih mestih in delovnih mestih, ki zahtevajo višjo, visoko in visoko kvalificirano izobrazbo, na 4.000 din, ostalim delavcem na 3500 dinarjev in vajencem na 2500 dinarjev. Ta predlog mora sprejeti še delavski svet železarne.

— Predlog cenika za odpadno gradivo po mnenju članov upravnega odbora ni dobro pripravljen, ker bi takšen lahko prav toliko koristil kot škodoval in so zato predlog odstopili še tehničnemu kolegiju z nalogo, da ga prouči in izrazi mnenje. Predvsem se upravni odbor ni strinjal s cenikom za odpadne cevi, strinjal pa se je, da se cena odpadnim žičnikom, ki jih prodajajo na mali prodaji, poviša na 75 din za kilogram.

— Stanovanjska komisija je predlagala upravnemu odboru razdelitev sredstev, ki jih je delavski svet železarne namenil kot pomoč hišnim svetom starih hiš za popravila. Upravni odbor se je s to razdelitvijo strinjal in jo potrdil, razen za dotacijo hišnemu svetu na Blejski Dobravi 50. Temu hišnemu svetu bo upravni odbor namenjeno dotacijo odobril le pod pogojem, če bodo izpolnili sklep upravnega odbora glede izpraznitve in adaptacije kletnih prostorov.

— Na tej seji je upravni odbor odobril tudi predlog kadrovskega sektorja glede nagrajevanja dijakov in študentov v času počitniške prakse oziroma v železarni. Nagrade so naslednje:

— če se dijaki ali študentje zaposlijo na rednih delovnih mestih, dobijo osebne dohodke teh delovnih mest. Če so to štipendisti iz delovnega razmerja, jim v tem času ne pripada osebni dohodek iz naslova štipendije. Za obvezno prakso v železarni dobijo dijaki in študentje eno mesečno nagrado, ki znaša:

za srednje šole:

I. letnik	10.000 din
II. letnik	12.000 din
III. letnik	14.000 din

za višje šole:

I. letnik	16.000 din
II. letnik	18.000 din

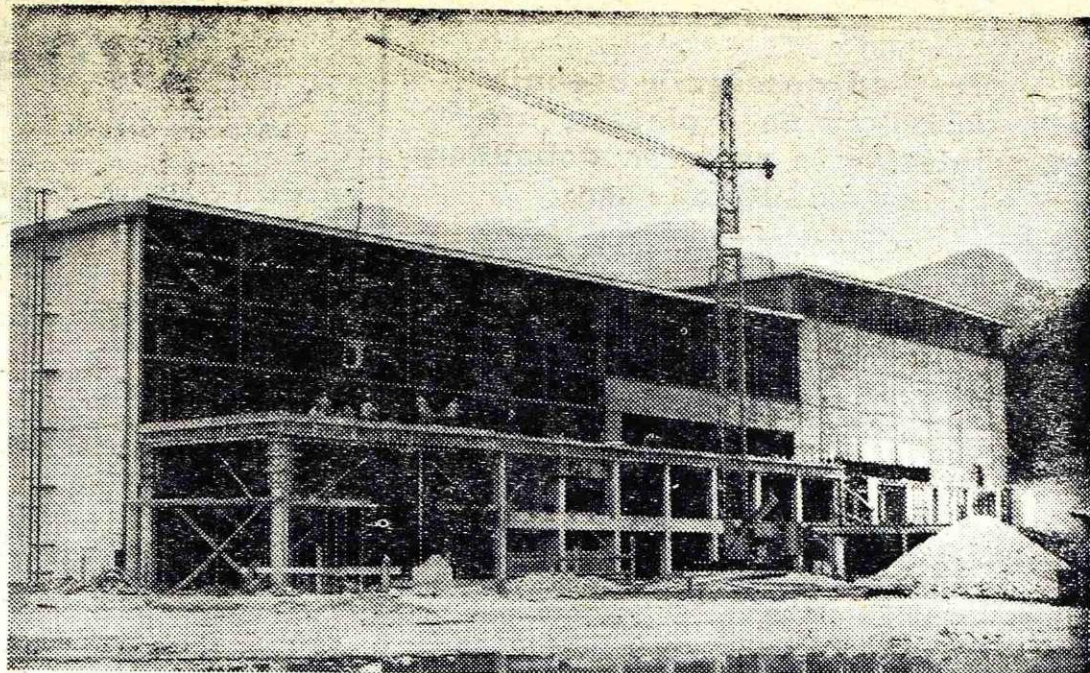
za visoke šole:

I. letnik	16.000 din
II. letnik	18.000 din
III. letnik	20.000 din
IV. letnik	22.000 din

Vsi zaposleni in praktikanti dobijo za vsak opravljeni delovni dan še po 100 dinarskih bonov za malico.

inž. Vinko Golc predsednik upravnega odbora

Na Belškem polju gradijo na vzhodnem koncu hal upravno poslopje

Stroški v valjarnah

Pri analizi zvišanja oziroma znižanja stroškov v valjarnah za prvo tromesečje in april letošnjega leta je zanimiva primerjava glavnih pokazateljev z istim obdobjem lani. Skupna proizvodnja končnih izdelkov, upoštevajoč dvakratno preveljanje materiala, je znašala lani 143.631,1 tone, letos pa 147.328,8 tone, kar je za 3.688,7 tone več, ali za 2,6 %. Stroški so lani znašali 16.752.000.000, letos pa znašajo 18.607.000.000. Povečali so se torej za 11 %. Lani je znašala prodaja 64.863 ton v vrednosti 8.902.000.000 din, letos pa smo prodali 59.947 ton izdelkov v vrednosti 8.654.000.000 dinarjev, torej za 248 milij., ali 2,7 % manj. Letošnja povprečna cena znaša 144.242 din na tono, lani pa je znašala le 137.251 din na tono. Cena se je zvišala, kar pomeni, da so bili izdelki bolj kvalitetni, delno pa tudi zaradi višjih cen.

Ti pokazatelji nam ne povedo dokončno, ali smo delali dobro ali ne. Ugotovimo pa lahko, da so stroški nesorazmerno višji s povečano proizvodnjo in da je realizacija prodaje manjša kljub povečani povprečni ceni na tono izdelkov. Ker smo si za letošnje leto zastavili nalogo, da bomo dosegli boljše uspehe kot lani in s tem povečali sklade in osebne dohodke, nam ti pokazatelji dokazujejo, da nismo uspeli. Celo nazadvali smo. Če hočemo uspeli bomo morali boljše izkoristiti delovni čas in zmogljivost naprav, povečati izplen in še bolj varčevati z materialom ter energijo. Poglejmo, kako je s stroški po posameznih obratih valjarn:

TEŽKA PROGA

Na težki progi so v prvem tromesečju prekoračili planirane stroške za 32.598.521 dinarjev. Ker so planirani izplen (82,2 %) povečali na 83 %, so na vložku prihranili 7 milijonov dinarjev. To znižanje bi bilo lahko še večje če ne bi bila cena odpadkom — elektro odpadkom, nižja. Pri predelavi so stroške prekoračili za 46 milijonov dinarjev, od tega samo v delavnicah za 20 milijonov.

V aprilu je stanje še slabše, saj so stroške prekoračili kar za 33.349.187 dinarjev. Poleg večjih stroškov predelave, za 16 milijonov dinarjev, so se povečali tudi stroški za vložek za 15 milijonov dinarjev, ker smo v aprilu dosegli le 81,8 % izplen namesto planiranega 82,1 %.

LAHKE PROGE

Na lahkah progah so v prvem tromesečju znižali stroške za 6.990.679 dinarjev, v

aprilu pa za 16.750.063 din. To so uspeli z boljšim izplenom, posebno v aprilu, saj so ga povečali za 1 %. Znižali pa so stroške tudi na medfazni proizvodnji, ki je bila v aprilu precej visoka. Ocenjevanje v medfazno proizvodnjo vloženega dela je lahko slabo in nikoli nismo sigurni, če je popolnoma pravilno.

VALJARNA 2400

V prvem tromesečju so so stroški v valjarni 2400 povečali za 9.454.224 dinarjev. Zaradi boljšega izplena, za 0,9 %, se stroški znižajo za okrog 8 milijonov dinarjev, kar pa je treba zmanjšati za 4,8 milijona dinarjev zaradi preklasifikacije vložka iz kvalitetne v navadno pločevino. Pri predelavi so se stroški povečali za 12,7 milijona dinarjev, največ pa pri porabi generatorskega plina, ki se je povečala za 4 Nm³ na tono proizvodnje v primerjavi s planirano. Nižja pa je potrošnja valjev za 0,82 kg na tono. Za okrog 3 milijone din so večji stroški tudi za usluge OTK in RO.

V aprilu pa so v valjarni zelo znižali stroške — za 31.018.800 dinarjev. Največ gre to na račun vložka — 48,3 milijona, zaradi izredno visokega izplena — 79,3 %. V aprilu

(Nadaljevanje na 2. strani)

Redna seja DS DE transport

Pravilnik o obveznem formiranju obratnega rezervnega sklada

15. junija je imel delavski svet delovne enote transport redno sejo. Najprej so pregledali izpolnitev sklepov zadnje seje, nato pa so razpravljali o načinu formiranja rezervnega sklada, pregledali delo komisij itd. Udeležba na seji je bila zelo dobra in tudi razprava je bila živahna.

Najprej so ugotovili, da so bili sklepi prejšnje seje izpolnjeni. Na osnovi živahne in obsežne razprave so sprejeli sklep o obveznem formiranju rezervnega sklada in s tem v zvezi tudi pravilnik, ki določa način formiranja in črpanja. Sicer so na trans-

portnem oddelku rezervni sklad že imeli, vendar brez ustrezne obveznosti in pravilnika, tako da so se o rezervnem skladu sporazumevali vedno sproti, kar pa ni v celoti ustrezalo pravicam samoupravnih organov.

Na dnevnem redu seje so bila tudi poročila o delu komisij. Predsednik disciplinsko-poravnalne komisije je poročal, da so doslej obravnavali 7 članov kolektiva, seveda v mejah pristojnosti na podlagi prekrškov. Po novih zakonitih predpisih so člani DS DE s tajnim glasovanjem sprejeli sklep, da se enemu izmed članov kolektiva, ki je napravil grob prekršek, odpove delovno razmerje. Le dva člana sta glasovala za 5 %

odtegljaj od plače, vsi ostali pa za odpoved delovnega razmerja.

Razen teh vprašanj so na seji obravnavali še problematiko stonjin v lastni delovni enoti ter v ostalih delovnih enotah. Sprejet je bil sklep, da je treba uvesti premijski sistem operativcem na centralni tehnični na osnovi plana stonjin za vso železarno, razen Javornika in Blejske Dobrave. Tako bodo dosegli (Nadaljevanje na 2. strani)

Pregled doseženih osebnih dohodkov na 1 plačano uro v primerjavi z osebnim dohodkom po analitični oceni

	po analitični oceni	v maju	povprečno od januarja do maja	index OD I.-V. 65 Oseb. doh. po A. oc. = 100
plavž	277,86	358,11	274,04	98,6
martinarna	293,12	416,18	403,24	137,6
elektropeč	298,48	331,66	330,81	110,8
šamotarna	271,70	302,14	272,54	100,3
livarna	296,51	303,80	322,02	108,6
topilnice	288,0	367,97	341,55	118,6
Javornik I.	279,39	268,51	277,47	99,3
Javornik II.	263,93	282,29	278,98	105,7
valjarna 2400	276,91	215,98	264,40	95,5
žična valjarna	290,48	263,91	285,85	98,4
jeklovlek	267,65	303,74	285,93	106,8
strugarna valjev	290,14	276,69	276,45	95,3
valjarne	275,97	266,89	277,98	100,7
hl. valj. žičarna	280,79	252,06	268,27	95,5
cevarna	267,63	253,78	263,38	98,4
žebljarna	268,99	257,24	248,90	92,5
elektrodni odd.	251,47	252,64	237,66	94,5
predelov. obrati	272,44	254,22	261,21	95,9
meh. del. Jes.	300,33	302,14	315,81	105,2
Elektrodel. Jes.	299,14	323,35	326,99	109,3
gradbeni oddelek	299,26	315,64	329,85	110,2
vzdržev. Javornik	298,27	265,85	307,46	103,1
promet	281,07	285,19	278,39	99,0
transport	254,71	329,96	311,73	122,4
elektro-topl. energ.	291,57	312,34	292,07	100,1
plinska in vod. energ.	290,83	306,85	300,05	103,2
plinski generatorji	273,12	324,68	296,86	108,7
Energetsko gospodar.	325,65	308,98	294,49	90,4
stroj. energ. obrati	291,23	297,73	306,93	105,4
Projektivni biro	344,52	314,32	338,34	98,2
OTK	301,89	348,84	298,56	98,9
RO	358,85	487,80	368,67	102,7
Upravne službe	305,77	291,13	288,65	94,4
ŽELEZARNA	286,60	301,25	299,12	104,4

Pravilnik o obveznem rezervnem skladu

(Nadaljevanje s 1. strani)

večjo aktivnost posameznih operativcev na tehnični, ki delajo na tri izmene in imajo v rokah vso dokumentacijo o obteku državnih vagonov v železnici na vseh izmenah. Zaradi večje stimulacije bodo operativci bolj intenzivno ukrepali tako zaradi pravočasnega dovoza in odvoza vagonov ter obveščanja posameznih delovodij v delovnih enotah, predvsem za vagone, ki so še v globalnem obračunu in obveščanju o višini ur zadrževanja in nastalih strojinskih stroških.

zivo ukrepali tako zaradi pravočasnega dovoza in odvoza vagonov ter obveščanja posameznih delovodij v delovnih enotah, predvsem za vagone, ki so še v globalnem obračunu in obveščanju o višini ur zadrževanja in nastalih strojinskih stroških.

Stroški v valjarnah

(Nadaljevanje s 1. strani)

so v valjarni izvedli remont in v tem času odpremili vso medfazno proizvodnjo adjuštaže. Pri tem so ugotovili višek pločevine. Pri predelavi pa so bili stroški večji za 17,3 milijone dinarjev, prav tako zaradi remonta.

VALJARNA 1300

V valjarni tanke pločevine so v prvem tromesečju znižali planirane stroške za 63.361.061 dinarjev. Ker so izboljšali izplen za 0,6 %, so prihranili na vložku 10 milijonov dinarjev (za 2,3 % so povečali izplen pri dinamopločevini in za 14,2 % pri trafopločevini). Edino v tem obratu so stroški predelave nižji za 32 milijonov kljub temu, da so bile usluge delavnic dražje za 24 milijonov dinarjev. Nižji so stroški za električno energijo, ker je bila potrošnja manjša za 38,2 kWh na tona in pri valjih, saj so jih porabili za 1,22 kg na tona manj kot so planirali. Ker so povečali proizvodnjo za 600 ton, so znižali proizvodnjo za 23 milijonov dinarjev.

Tudi v aprilu so stroški nižji za 15.986.977 dinarjev. Pri vložku so prihranili 2 milijona dinarjev, s povečanim izplenom in pri predelavi 14 milijonov dinarjev. Na znižanje je vplivala tudi za 300

Ker delovna enota martinarne daje sredstva delovni enoti promet za pravočasno dostavo vložka, namerava tudi delovna enota transport opozoriti martinarno, da ji vsak mesec oskrbi 40.000 ton vložka in ostalega materiala. Glede okrožnice št. 8, ki odreja odhod delavcev z dela po končani izmeni, na transportu menijo, da bi morali upoštevati, da delavci, ki delajo v oddaljenih obratih, zelo težko pridejo pravočasno na vlak in na avtobus. Zaradi tega menijo, da bi morali bolj točno določiti odhod z dela za vsako delovno enoto posebej.

Niko Bernard

ton večja proizvodnja. Usluge delavnic pa so v aprilu spet višje za 2 milijona dinarjev.

V pocinkovalnici so v prvem četrtletju prihranili 4.141.482 dinarjev, v aprilu pa 9.311.198 dinarjev. Znižali so porabo cinka od 9,62 na 8,27 kg na tona. Pri predelavi pa so se stroški povečali za 4,5 milijona dinarjev, ker je bila proizvodnja zaradi ukinitve ene dneve od 200 do 230 ton mesečno manjša.

ŽIČNA VALJARNA

V prvem tromesečju so v žični valjarni znižali stroške za 24.371.755 dinarjev. Zaradi ugodnega razmerja pri vložku v korist ingotov so znižali stroške za 24,7 milijone. Toda zaradi manjšega izplena so jih povečali za 2,3 milijone dinarjev. Zaradi visoke proizvodnje pa so se stroški predelave zmanjšali za 1,8 milijona dinarjev.

Tudi v aprilu so znižali planirane stroške za 15.166.192 dinarjev in to pri vložku za 12,1 milijona iz tistih razlogov kot v prvem tromesečju in pri predelavi za 3,2 milijona

dinarjev zaradi visoke proizvodnje.

JEKLOVLEK

V jeklovleku so v prvem četrtletju znižali stroške za 2.626.753 dinarjev in v aprilu za 1.761.418 dinarjev. Znižanje stroškov predelave gre na račun visoke proizvodnje. V prvem četrtletju so plan proizvodnje prekoračili za 12,5 %, v aprilu pa za 7,1 %. Manjši so tudi stroški za električno energijo, brusne kolote, usluge OTK in RO ter celo osebni dohodki. Prekoračili pa so plan stroškov za usluge delavnic za 2,3 milijona dinarjev in za termično obdelavo za 2,5 milijona dinarjev.

STRUGARNA VALJEV

V prvih letošnjih štirih mesecih so v strugarni valjev znižali stroške za 3.286.997 dinarjev, ker so porabili 3911 ur več kot je bilo planirano. Za valjarne pomeni to zvišanje. Zadovoljiv pa je uspeh v aprilu, ko so znižali planirane stroške v celoti, brez ozira na porabljene ure, za 458.000 dinarjev.

Ciril Odlasek

Anketa jeseniškega radia

Radio Jesenice želi izvesti krajšo nagradno anketo. Vprašanja ankete se nanašajo na dosedanji in bodoči program. Anketa vsebuje pet vprašanj:

1. Ali redno poslušate oddaje Radia Jesenice?
2. Katero oddajo najraje poslušate oziroma vas najbolj zanima?
3. Kaj v naših oddajah najbolj pogrešate oziroma o čem bi morali večkrat govoriti v naših oddajah?
4. Ali predvajamo z ozirom na skopo odmerjen čas dovolj glasbenega programa?
5. Kaj menite o jeseniškem radiu: na primer ali je prav, da smo ga ustanovili, ali je dovolj, da oddajamo štirikrat tedensko? Ali so oddaje vsebinsko dovolj razumljive in kvalitetne? Ali ste zadovoljni z napovedovalci? Če se vam zdi umestno, lahko omenite še kaj drugega?

Vprašanja in odgovore napišite na list papirja in pošljite na naslov: Radio Jesenice, Jesenice, Trg Toneta Čufarja 4, najpozneje do 30. junija. Odgovore, ki jih bomo pravočasno prejeli, bomo vključili v žrebni in tri nagradili.

Radio Jesenice

Generalno čiščenje po odločbi

NADALJEVANJE GOSTINSKA ENOTA ŽELEZAR

Lani je ta enota doživela serijo sistematičnih pregledov. V tedniku »Železar« smo brali nekaj ugotovitev sanitarnih organov in mnogo opravičili zanikanj ter poskusov, ki naj bi zapisane ugotovitve razvrednotili. Odgovore so napisali upravni posamezniki obratov. Večina poskusov, ki so skušali razvrednotiti ugotovitve sanitarnih organov, je izvenela na refren, da pač ni dovolj sredstev za amortizacijo, obnovo in investicije ter je zato in izključno zato stanje takšno

kot je. Bralci smo ob teh odgovorih pogrešali besedo »najodgovornejši«. Želeli smo zvedeti, koliko sredstev so doslej izdali za urejanje lokalov in opremo ter nabavo inventarja in še zlasti, kolikšen je čas trajanja posameznega predmeta, da bi bilo moč presoditi, v kakšnem sorodstvu sta si slabo vzdrževanje in prehitro dotrajanje posameznih naprav, pribora in inventarja. Skoraj vsem lokalom v okviru gostinske enote Železar so inšpekcijski organi odredili beljenje. Maršikje so našli tudi na nesnago in pajčevine, katerih odstranjevanje res ni vezano na

»investicije«. Poleg tega so zahtevali, naj v obratih urede tudi prenekatere stvari, ki zahtevajo nova sredstva. Sem sodi urejanje ventilacijskih naprav, nabava odcejalnikov za kozarce, nakup zaprtih posod za odpadke, popravo pokvarjenih boilerjev, ureditev umivalnikov s toplo vodo za umivanje rok, popravo pomivalnih korit, rekonstrukcijo kuhinje, v kateri naj bi bil čisti del ločen od nečistega in tako naprej. Poleg večje pozornosti ter boljšega odnosa do inventarja in opreme je torej za ureditev razmer treba tudi precej sredstev. Vendar niti od daleč ni

so samo sredstva tisto, kar naj zagotovi boljšo higieno.

KOMUNALNO PODJETJE JESENICE

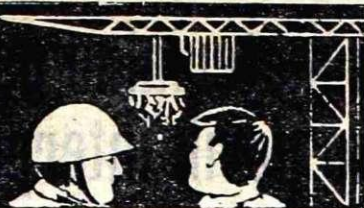
Komunalno podjetje je med drugim odgovorno za vzdrževanje snage v naselju. Ne bilo bi odveč, če bi pričakovali, da je že to zadosten pogoj, na osnovi katerega bo podjetje tesno sodelovalo z organi sanitarne inšpekcije in si skupno z njimi prizadevalo zagotavljati neoporečne higienne razmere na ulicah in v stanovanjskih soseskah. Skupno s sanitarnimi organi naj bi tudi nastopalo proti malomarnim stanovalcem in tistim hišnim svetom, ki ne skrbijo dovolj za snago v skupnih prostorih svojih hiš in njihovi neposredni okolici.

Namesto da bi bilo tako, je zašlo podjetje pod udar sanitarnih organov. Delavci podjetja, ki pobirajo smeti, v preteklosti niso postavljali smetnjakov na mesta, ki so zanje določena, razen tega pa je našla inšpekcija smetnjake tudi prevrnjene, smeti pa raztresene okrog njih. Zato je bil sprožen predlog, naj občinski sodnik za prekrške kaznuje z denarno kaznijo podjetje in odgovorno vodilno osebo. Tako bodo morali sanitarni organi najbrž postopati tudi v bodoče in ne le proti komunalnemu podjetju.

GOSTINSKO PODJETJE GORENJKO

Podjetje je doslej dobilo tri odločbe — če izvajamo tisto iz prejšnjega leta, s ka-

Nesreče

PLAVŽ

Jordan Anastazov, mešalec, je obrnil dozirno zaklopko, ker se je na njen nabiral material in si pri tem poškodoval četrti prst leve roke.

MARTINARNA

Ibrahim Đafić, jamski pomočnik, je zapenjal lijake. Pri tem je žerjavovodja z lijakom iztiril vagonček in pritisnil poškodovanca ob bramo v bližini vagončka.

Andrej Korićnik, topilniški pomočnik, je ravnal staro železo in se pri tem udaril na nos in spodnjo ustnico.

Franc Poljanšek, ponovčar, je čistil šobo pri ponovci. Pri

tem mu je spodletelo in je padel na korenine ingotov ter si opeknel hrbet.

Marjan Mavec, kadrovec martinarne, je zidal livno jamo in se zglavo zaletel v desko nad livno jamo.

ELEKTROPEČ

Avguštin aŠdar, topilniški pomočnik, je hotel z drogom odstraniti kos starega železa. Pri tem si je z drogom poškodoval oko.

Stanislavu Potočanu, ponovčarskemu zidarju, je padel pri podiranju obloge peči v levo oko tujek.

Franc Drobič, industrijski zidar, je šel čez livno jamo in pri tem padel na vroče kokile. Poškodoval si je obe no-

gi, obe roki in dobil opekline po telesu.

Ilija Čepka, nakladalec starega železa, je stal preveč blizu sodelavca, si je z avtogensko pištolo čistil kokilo in mu je iskra opekla desno oko.

Pavel Videgar, topilniški pomočnik, je vpihoval v peč kisik. Ker se je kisikov vod pokvaril, je uhajal kisik in ga je iskra iz peči vnela; pri tem se je ponesrečenec opeknel nad desni kolk.

LIVARNE

Niko Grujičić, pomožni drovnik in si pri tem poškodoval strojnik delavec, je polagal jedoval palec leve roke.

Božo Pančur

Je to res najboljša rešitev?

Z zakonom, ki je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ v juliju 1964, so morali biti ukinjeni servisi, ki so jih ustanovile stanovanjske, oziroma krajevne skupnosti po letu 1959. Sicer je omenjeni zakon pustil krajevnim skupnostim in občinskim skupščinam dovolj časa, to je od 1. julija 1964 do 31. marca 1965, torej 9 mesecev, da lahko servise preosnujejo v samostojne delovne organizacije, ali da jih priključijo že obstoječim sorodnim delovnim organizacijam, ali pa da servise v skrajnem primeru ukinejo.

Večina krajevnih skupnosti v mestih in industrijskih krajih je servise vseh strok združila v eno ali več obrtnih organizacij, ki nemoteno nadaljujejo dotedanje delo ukinjenih servisov in prevzemajo dela za hišne svete ter druge občane, posebno v strokah, kjer je pomanjkanje obrtniške dejavnosti.

Servisi krajevnih skupnosti na območju mesta Jesenice pa so doživeli drugačno usodo. Opustili smo jih. Uničili smo to, kar smo zgradili v nekaj letih z mnogo truda. Zato ni čudno, če slišimo mnogo kritike na račun organov pri občinski skupščini in tudi na račun predstavnikov krajevnih skupnosti. Hišni sveti in tudi zasebni lastniki stanovanjskih zgradb se upravičeno pritožujejo in vprašu-

jejo, zakaj se ni pred ukinitvijo servisov pristopilo k formiranju podjetja, ki bi to dejavnost nadaljevalo.

Predvideni rok 9 mesecev je bil vsekakor dovolj dolg, da bi lahko našli ustrezno rešitev za nadaljevanje tovrstne dejavnosti. Organi občinske skupščine so sicer sklicali nekatera posvetovanja s predstavniki krajevnih skupnosti in tudi z ljudmi, zaposlenimi pri servisih, vendar vsa posvetovanja niso prinesla nobenega pravega zaključka. Le Krajevna skupnost Podmežaklja je šla svojo samostojno pot in je iz servisov ustanovila gospodarsko podjetje. Težko je verjeti, da smo šli na Jesenicah v skrajnost in da nismo znali poiskati možnosti za nadaljevanje dejavnosti, za katero

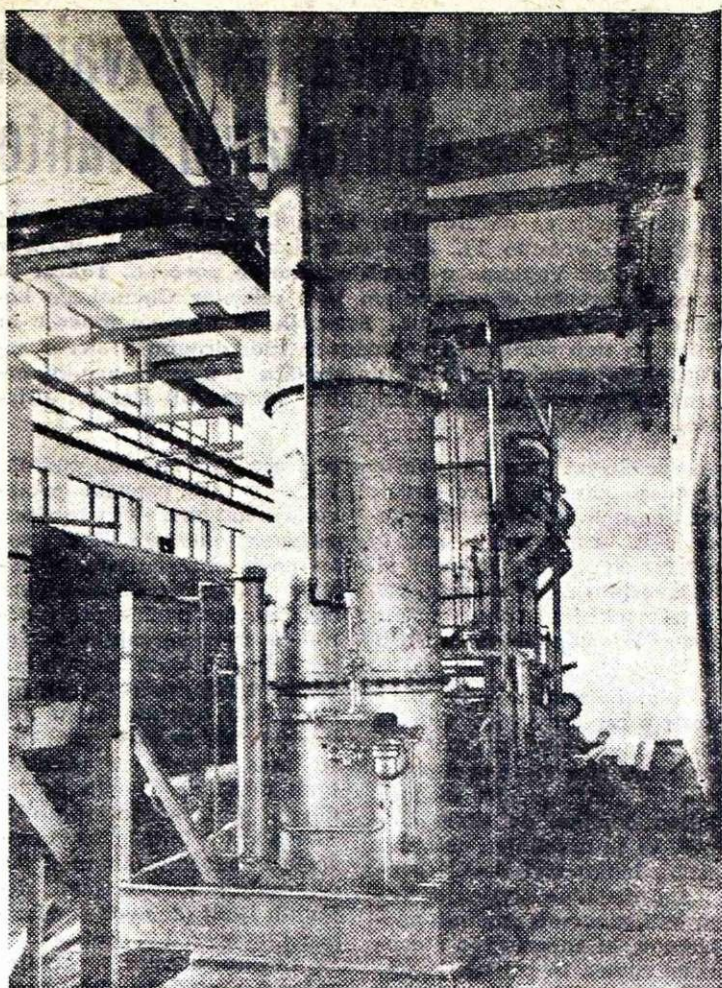
smo prepričani, da je nujno potrebna.

Govorilo se je sicer o nekem obrtnem podjetju, ki bi bilo ustanovljeno z osnovnimi sredstvi servisov na Plavžu, Savi in Javorniku, ker le-ti so imeli delovne prostore, stroje in orodje. Dalje je bilo tudi predvideno, da bo Komunalno podjetje osnovalo poseben oddelek, ki bo skrbel za dosedanje dejavnost servisov. Izgleda pa, da tudi Komunalno podjetje ni imelo interesa, da bi ta oddelek osnovalo, ker verjetno to za njih ni »interesantno«.

Končno lahko le ugotovimo, da smo s tem storili velik korak nazaj in bi bilo morda prav, da nekdo izmed odgovornih ljudi pojasni globlje vzroke. Zakaj smo tako neodgovorno prepustili propadu dejavnosti, ki je skrbela za vzdrževanje starega stanovanjskega fonda in za druge potrebe občanov?

Le za čevljarški servis smo našli nekakšno rešitev, da se ta dejavnost nemoteno nadaljuje s prenosom lastništva na zasebne obrtnike.

Srečko Šorli

Generator za proizvodnjo zaščitnega plina (Novi jeklovlek)

AVSTRALIJA — Na zahodni avstralski obali je majhna železarna z dvema plavžema, ki lahko skupno proizvedeta letno okoli 50.000 ton grodlja. Kot gorivo uporabljata lesno oglje in proizvajata izredno kvaliteten sivi grodelj z največ 0,3% mangana, 0,015% žvepla ter 0,025% fosforja. Ta grodelj izvažajo, saj ga zaradi izredne kvalitete zelo cenijo livarne v ZDA, na Japonskem ter v različnih evropskih državah.

JAPONSKA — V železarni Čiba, ki pripada družbi Kawasaki Steel Corp., je pred kratkim pričel obratovati nov plavž, ki spada med

največje na svetu. Premer talilnika ima 10 m, koristno prostornino 2140 m³, visok je 44 m ter bo lahko proizvajal dnevno do 4000 ton grodlja.

NIZOZEMSKA — V Rotterdamu namerava več evropskih, predvsem zahodnonemških železarn, zgraditi skupno napravo za peletiziranje iz prekomorskih dežel uvožene železne rude. To mesto so izbrali zato, ker lahko v njegovem pristanišču pristajajo ladje z nosilnostjo do 130.000 ton. V prvi fazi nameravajo zgraditi napravo za peletiziranje zmogljivosti 5 milijonov ton letno in jo nato postopoma povečati na 25 milijonov ton.

tero je bilo začasno zaprto gostišče pri Hermanu, kar je imelo pozneje dokaj zgovorne reperkusije, ki jih je obravnavalo občinsko sodišče (samovoljna odstranitev pečata po odgovorni osebi). Razen tega pa so se pozneje poravnali nekateri računi na takšen način, ki malce spominja na metode iz Texasa.

Gostišče Kepa je bilo lani adaptirano, pa je bilo odgovorne vseeno treba opozoriti s posebno odločbo, naj si v njem nabavijo omarico za hranjenje mesnih izdelkov, v katero mrčes ne bo imel dostopa, razen tega pa naj poskrbe, da bo v straniščih tudi toaletni papir.

Posebno obravnavo zasluži jeseniška kolodvorska restav-

racija in prav sem bi morali zaiti sanitarni organi večkrat, ne samo vsakih nekaj let enkrat. Res je ta lokal najbolj obiskan od vseh na Jesenicah, vendar je najbrž prav zato tudi toliko donosen, da bi bilo mogoče v njem vzdrževati večjo higieno. Seveda bi morali zato obstajati primerni subjektivni pogoji. Težko si je predstavljati, da nadomešča potezno vrstico v moškem stranišču že nekaj let zarjavela žica in da je higiena na straniščih daleč pod vsakim kvazi balkanskim standardom.

ZASEBNA GOSTIŠČA

Sanitarni organi so se doslej oglašali pri Jožici v Gozdu, v Mojmiru v Ratečah in

v Zelenici v Žirovnici. Zanesljivo so lokali zasebnih gostišč manj sodobni kot nekateri lokali v družbeni lasti, pa vendar razen v enem primeru ni bilo treba nikjer zahtevati generalnega čiščenja prostorov. Primer nas pouči, da je mogoče za snago in red mnogo narediti tudi v starem lokalu, le čut za to je treba imeti. Sicer pa je tudi v zasebnih gostiščih še dovolj pomanjkljivosti, ki jih bodo morali lastniki odpraviti, če se bodo želeli ogniti ostrim križanjem s sanitarnimi zahtevami. V dveh primerih je sanitarna inšpekcija zahtevala ureditev stranišč, razen tega pa je opozorila na mnogo drobnih pomanjkljivosti, ki jih je moč odstraniti z nekaj sredstvi in veliko dobre volje.

NAJBOLJ NEOPOREČEN LOKAL

Po ugotovitvah sanitarnih organov je Motel v Kranjski gori higiensko najbolj neoporečen lokal. V njem sanitarna inšpekcija ni našla večjih in grobih pomanjkljivosti, ki bi bile posledica neodgovornega dela uslužbencev in morda bo to prvi obrat v naši občini, ki bo namesto odločbe o ureditvenih posegih zaslužil kmalu javno priznanje. Seveda bo treba do tega cilja sedanje naprave uslužbencev še znatno stopnjevati.

Splošno je znano, da opravljajo svoje delo uslužbenci Motela zlasti pozimi v dokaj težkih pogojih, saj kuhinja in restavracijski prostor daleč

zaostajata za kapaciteto postelj, razen tega pa je treba postreči ob konicah vse polno gostov, ki se le za nekaj časa ustavijo v lokalu. Zlasti smučarjev je pozimi veliko. Zato je pozimi običajno v Motelu večja gneča kot v ostalih lokalih v Kranjski gori in je v takih pogojih vzdrževanje reda in snage mnogo težavnejše kot drugod. Kljub temu sanitarna inšpekcija ni bilo treba postaviti druge zahteve kot to, naj hranijo izkaznice o izvršenih zdravstvenih pregledih osebja v obratu in naj uredijo ventilacijo v kuhinji. V konicah je obisk Motela tolikšen kot kolodvorske restavracije na Jesenicah in vendar je snaga obeh lokalov različna ko noč in dan.

(Dalje prihodnjič)

Vloga človeka pri ustvajanju materialne osnove socialistični družbi in oblikovanju kvalitetno novih interpersonalnih odnosov

O seminarju za obratovodje, ki ga je organiziral kadroviski sektor na pobudo TK ZKS naše železarnice 5. in 6. maja v hotelu »Pod Voglom« v Bohinju, smo že poročali. Takrat je govoril zbranim obratovodjem tudi sekretar Občinskega komiteja ZKS Jesenice France Žvan. Da bi njegovo mnenje in misli na tem seminarju posredovali tudi drugim bralcem našega lista, smo se odločili, da stališča v njegovi uvodni besedi, ki so pomembna in zanimiva, v današnji številki objavimo v celoti.

»Socializem pomeni kvaliteto popolnoma novo družbo. Lenin pravi, da predstavlja skok iz »carstva nujnosti v carstvo svobode.« Najprej si odgovorimo na vprašanje, ali se ta visoki imperativ v naših jeseniških pogojih uresničuje ali ne.

Preoblikovanje carstva nujnosti v carstvo svobode poteka na duhovnem in gmotnem področju človekovega delovanja in življenja. Ni mogoče mimo dejstva, da samo človek, ki je osvobojen gmotnih skrbi, lahko živi dovolj svobodno duševno življenje. Teža vsakodnevnih gmotnih problemov, ki zaposlujejo človekovo zavest in pritiskajo nanjo, ovira razrast popolnoma osvobodjene osebnosti.

Upošteva, da je bil prav na Jesenicah v štiridesetih letih dosežen eden najvišjih vzorcev osebnega in življenjskega standarda bivše jugoslovanske države, ne moremo mimo ugotovitve, da živimo danes bogatejše materialno življenje. Takšna je pač celovita — globalna podoba. Dosežena visoka stopnja predvojnega standarda pomeni ugodno startno osnovo za stopnjevanje pogledov in želja na področju zadovoljevanja gmotnih človeških potreb. V osnovi pomeni človeška težnja po vedno bogatejšem materialnem življenju velikanski moralni kapital, na katerega lahko opremo pospešene napore za dviganje družbe proizvodnje. Saj je le človek, ki hoče živeti bolj civilizirano in se želi tekoče okoriščati z vsemi produkti človeškega uma in človekovih rok, tisti, ki je za ta svoj cilj pripravljen temeljito in dobro delati ter razumno gospodariti. Kolikor je torej ta motiv pozitiven, je moč trditi, da je iz visokega predvojnega starta rasla množica želja po gmotnem blagostanju tako hitro, da je vselej predstavljala močan razkorak z obstoječimi stvarnimi možnostmi. Smo v položaju, v katerem želimo več, kot nam more zagotoviti naša produktivnost, stanje naših osnovnih sredstev, organiziranost naše proizvodnje, celotna psihično-intelektualna struktura naše zavesti.

Skozi vso zgodovino so bila nasprotja med ljudmi eno izmed gibal človeške družbe k napredku. Socializem ni družba brez nasprotij. Eno osnovnih nasprotij nastaja zaradi razkoraka med težnjami po zadovoljevanju potreb po gmotnih dobrinah in med možnostmi, ki nam ljudem postavljajo svoje okvire. S tem osnovnim antagonizmom

se srečujemo na vseh področjih — v vseh panogah proizvodnje in služb — in še zlasti močno v železarni. Dokaj zaostren je antagonizem, ki nastaja iz dejstva, da obseg celokupne materialne proizvodnje ne pokriva zahtev in želja delovnih ljudi, poraja občasne, lahko tudi sporadične blažje ali ostrejšie resne zaostritve, ki so se v preteklosti manifestirale v prekinitev del, anarhičnih pogledih na proizvodnjo ter proizvodno disciplino in so prerasčale v nesporazum med posameznimi kategorijami delovnih ljudi (delavci — uslužbenci, neposredna proizvodnja — službe, delavec — organizator proizvodnje, obrat proti obratu itd.). Namesto, da bi

nas preseneča, da se gibljemo v sferi duhovnega osvobajanja človeka znatno drugače in na videz neodvisno od stanja celovitega gmotnega kompleksa.

V naših razmerah je vezano duhovno osvobajanje človeka na konstantno upadanje vseh vrst predsodkov, ki so vezali človeka v klasični razredni družbi (od mitološko-religioznih do družbeno hierarhičnih). Prehod iz območja strahu, ki je držalo človeka na vajetih v pogojih razredne družbe, je nujno vezan na sočasno naraščanje in ustvarjanje sproščene človeške etike, kvalitetnejšega odnosa do kulture, umetnosti, estetike, izobrazbe, lepšega sožitja med ljudmi, zavestnejše in pristnejše poštenosti, tovarištva in pravičnosti. Prehod iz sfere strahu in predsodkov v območje »carstva svobode« pomeni torej umiranje tistega, kar je držalo človeka na vajetih skozi tisočletja in rast nove, višje etike. Če bi tekla oba procesa istočasno, ne bi

gosto namreč lahko ugotovimo, da na videz verni ljudje nimajo bistveno drugačnega odnosa do družbenega premoženja kot nekateri dokaj anarhično razpoloženi občani, ki javno zanikajo vsakršne etično-moralne norme.

Sfera duhovnega osvobajanja človeka kaže torej v današnjem času mnogo večjo sproščenost kot kdajkoli prej, zelo povečano svobodnost velikanske množine ljudi, pogosto odsotnost ali neizoblikovanost norm za življenje v socialistični družbi, znatne deformacije še neformirane zavesti, ki se bo izoblikovala v novi družbi ter marsikaj, kar meji na anarhizem. Vse to se razumljivo mešajo še premnogi ostanki preteklosti.

Medsebojna primerjava obeh sfer človekovega osvobajanja kaže torej znatne divergence. Mnogo večja pestrost na duhovnem področju je izrazita posledica prehodnega obdobja, v katerem odmira večina tistega, kar je človeka vezalo skozi tisočletja. V tem

nih antagonizmov med ljudmi.

V železarni je tisoč članov Zveze komunistov. Vsak sedmi član kolektiva. Prej ali slej si bomo morali odgovoriti na vprašanje ali armada tisočih ljudi, organiziranih z namenom, da soustvarja najplemenitejše cilje, kar jih je doslej spoznalo in odkrilo človeštvo, torej ali ta armada pomeni ustrezno moralno-politično silo, ki deluje dovolj učinkovito v smeri prej omenjenih idealov.

Sodim, da prehajamo v obdobje, ko bomo morali jasneje izoblikovati etično-moralne principe človeka v proizvodnji in družbi ter v tem sklopu uspešneje vplivati na formiranje zavesti, katere posledice bodo:

- izostrena proizvodna disciplina,
- povečana osebna odgovornost,
- neoporečen odnos do družbenega premoženja in sredstev za proizvodnjo,
- načelnost pri sprejemanju in izvajanju sprejetih sklepov,
- odnos do izobraževanja in izpopolnjevanja, ki naj bi pomenil stalno človekovo notranjo potrebo,
- pravilno pojmovanje ukrepov za zagotovitev osebne varnosti,
- plemenitejšie sožitje med člani kolektiva ter med kolektivom in okoljem.

Na vseh teh temeljih in seveda še na mnogih drugih naj bi v bodoče rasla nova, višja etika.

Če čutimo potrebo po zaostrevanju proizvodne discipline ali povečanju osebne odgovornosti, to ne pomeni, da želimo z zaostreno proizvodno disciplino omejevati človekovo svobodo, saj komunisti nikakor ne težimo za absolutno človekovo svobodo. Celo določno odklanjamo takšno svobodo, ki ne bi omejevala človeka (na primer, da bi se varoval pred nesrečo). Smatramo, da bo človek bolj svoboden, če bo nosil čelado, zaščitna očala in predpisano obuvanje, kot pa če se bo temu izogibal. Prav tako bo mnogo bolj svoboden, če bo redno živel, če bo hodil pravi čas k počitku in ne bo neopravičeno izostajal z dela. Zato v bodoče o takšnih zadevah ne želimo prav veliko zborovati in razpravljati. Zdi se mi, da bi morali odločno in če je treba s sankcijami izkoreniniti iz sedanje prakse, da se še vedno pišejo po dogovoru »plavi« kot dopust ali druge vrste opravičene odsotnosti, ali da za neopravičene izostanke celo naknadno odobravajo bolniški dopust. Menim, da se čuti bolj svobodnega tisti, ki varuje družbeno premoženje in ga spoštuje kot svoje ter išče možnosti za naraščanje svojega osebnega blagostanja v okviru blagostanja celotne družbe, kakor pa tisti, ki jemlje od družbenega bogastva

Tudi v delovodskem seminarju je bila razprava vedno živahna

se odnosi med delovnimi ljudmi vse bolj izčiščevali in postajali vse plemenitejši, povzročajo takšne zaostritve možnost, da se občasno medsebojni odnosi zamegle in kale.

Materialno osvobajanje človeka je torej doseglo dokaj specifično stopnjo in kljub temu, da je prav človekova težnja po vse boljšem zadovoljevanju vsakodnevnih in dolgoročnih gmotnih potreb osnovni kapital za stopnjevanje proizvodnih uspehov, se pogosto znajdemo v položaju, ko ne vidimo niti svojih kratkoročnih niti dolgoročnih ciljev. Kljub temu, da je gmotna osvoboditev človeka pogoj za bogato duševno življenje,

bi bilo odklonitev in deformacij. Tako pa jih je v vsakdanjem življenju vse polno in imamo včasih celo vtis, da se je družba moralno razvrednotila. Danes v glavnem nobena spona preteklih obdobij ne drži več in človek se dejansko počuti svobodnejšega, kot se je kdajkoli prej. Tudi religiozne sponne človeka ne vežejo v tistem smislu, kot so ga nekoč. S tem, da je v današnjem svetu človek veren, še ni podano zagotovilo, da bo spoštoval tisti moralno-etični odnos do sveta, ki mu ga nalaga religija. Slednja se danes manifestira mnogo pogostejše kot izraz tradicionalizma in političnega katolicizma, kot pa dejanska duhovna potreba človeka. Po-

procesu pa se je še komaj rodilo in se še ni utegnilo do konca razviti novo, tisto, kar naj bo izraz človekovega dostojanstva, intelekta in zavesti.

Zveza komunistov gleda na stvari, ki se jih lotevamo, izrazito dialektično. Njeno vlogo presojamo skozi spekter učinkovitosti pri razreševanju obstoječega stanja in skozi oceno, koliko so njeni napori uspešni pri spreminjanju današnjega stanja v tisto smer, ki vodi h končnemu cilju — k ustvaritvi brezrazredne družbe, v položaj popolne človekove materialne in duhovne svobode in k odstranjevanju vzrokov za nastajanje vsakrš-

(načinov za jemanje je nešeto — od lenobe in nesposobnosti do karierizma, birokratizma, samovolje in kraje), da bi si svoj osebni socializem gradil malo hitreje od ostalih po obvoznih poti.

Tod se bo torej kovala socialistična etika in mislim, da s posegi, s katerimi bomo odločneje zakoračili v zaostrovanje osnovnih moralnih norm, nikakor ne bomo posegali na področje človekove svobode, kajti svoboda ima v socialistični družbi svoje odrejeno, dominantno mesto in se kuje povsem drugje.

Upravičeno pričakujemo, da bodo komunisti železarne ali vsaj večina njih, vedeli, kje jim je mesto in za kakšne opredeljene bodo sproščali svoje moči. Pri zadnjih, nesmiselnih zaostritvah, ki so nastale zaradi obveznega nošenja zaščitnih čelad, se je pridružil anarhičnemu reaganju en sam član Zveze komunistov, ki pa je bil že predhodno kaznovan in je izražal željo po izstopu. To dejstvo navajam kot dokaz, da komunisti v glavnem vedo, kje jim je mesto in predstavljajo konstruktiven element pri ustvarjanju socialističnih odnosov človeka v proizvodnji.

V Železarni so člani Zveze komunistov v vseh obratih in na vseh položajih. Za posameznega člana Zveze komunistov pomeni danes njegova organizacija enovit idejno-moralni blok, v katerega okviru razčiščuje svoja stališča in se skozi borbo mnenj uči delati za ustvarjanje svojega ideala v konkretnih pogojih. Danes je delo Zveze komunistov javno, kritika pa je postala po VIII. kongresu idejni problem organizacije. Zveza komunistov izpolnjuje svojo vodilno vlogo med delavskim razredom kot najaktivnejša subjektivna sila, zbrana okrog jasno začrtanega programa. ZK ne sprejema nobenih sklepov, ki bi veljali zunaj organizacije, pač pa sprejema sklepe, ki zavezujejo komuniste, da se v vseh organih in med delovnimi ljudmi bore za najnaprednejša stališča, za kar najbolj ekonomske ukrepe, za odgovorno in strokovno delo ter za nagrajevanje na socialističnih principih. Po delu in stališčih, ki jih zastopajo člani Zveze komunistov v samoupravnih organih, v organih oblasti, na njihovih delovnih mestih in povsod v javnem življenju, ocenjujemo njihovo vlogo in njihov družbeni položaj.

Organizatorjem proizvodnje so naložene posebne dolžnosti in polna odgovornost za širjenje materialne osnove, ki naj glede na uvodne trditve, pomeni odpiranje poti k čim popolnejši človekovi svobodi. Mislim, da ogromno pomeni, če ob vseh prizadevanjih stoji ob strani tako ogromna moralna sila, kakršno predstavljajo člani Zveze komunistov v železarni. To silo je treba upoštevati ter jo znati usmerjati ter mobilizirati za najsmotrnejše, najekonomičnejše in najplemenitejše cilje. Nikogar bi ne smelo motiti dejstvo, da morda sam ni član Zveze komunistov. Kot

delovni človek velja toliko, kolikor strokovno obvlada svoje odgovorno delo, kolikor zna urejati interpersonalne odnose, kolikor je sam deloven in izžareva fluid priraščenosti k delovni organizaciji in privrženosti za plemenitejša razmerja med ljudmi. Ne glede na to ali je vodilni delavec in organizator proizvodnje član ZK ali ne, lahko v svojem obratu ali delovni organizaciji tesno sodeluje z organizacijo ZK in ji sporoča svoje zamisli in ideje za boljše prosperiteto obrata ali podjetja. Razen tega se lahko posvetuje z organizacijo ali posameznimi komunisti ter se udeležuje sestankov osnovnih organizacij, kadar so v obravnavi problemi proizvodnje, delitve ter proizvodnih in medčloveških odnosov. Saj je delo ZK javno in vemo, da je moč organizacije prav v tem, kako hitro zna presajati svoja najboljša prizadevanja v zavest najširših krogov ljudi. Ne gre za to, da bi skušal organizacijo proizvodnje skozi organizacijo ZK speljati kakršnokoli preudiskacijo odločitve ali sklepa, pač pa zato, da bi pomagal pri oblikovanju zavesti, formiranju stališč in širjenju strokovnega ter splošnega obzorja, kar vse je potrebno, če naj se komunisti borijo na svojih delovnih mestih in v samoupravnih organih za uresničenje tistega, kar pomeni naše skupno dobro.

Zelo redko srečamo ljudi, ki bi bili brez osebnih napak in nikjer se ni takšnega človeka, ki bi imel vse in vedno prav. Dnevno se dogaja, da se skuša osebni »jaz« uveljaviti na vseh nivojih in v najrazličnejših oblikah. Zato je potrebno, da večkrat konfrontiramo svoja stališča v širšem krogu in še zlasti je dobro, da jih podvržemo presoji najnaprednejših in najboljših ljudi svojega kolektiva.

Ljudje moramo znati prenesti tudi svoj osebni poraz, če se izkaže, da smo poraženi s stališči, ki so boljša od naših. Moramo biti sposobni odati orožje po izgubljeni bitki in priznati, da ima lahko nekdo bolj prav kot mi. Zelo pomembno pa je tudi, da znamo energično poraziti stališča, ki so slabša od naših in da nikoli ne popustimo zaradi kakršnihkoli predsodkov, najsi bodo vezana na strah pred maščevanjem, na bojazen pred visokimi avtoritetami, na pavšalizirani zaključek, da se z demagogijo ne kaže bosti, na delovanje zvez, sorodstva ali znanstven in tako naprej, saj je veriga tistega, pred čemer ljudje poklekamo skoraj neskončna.

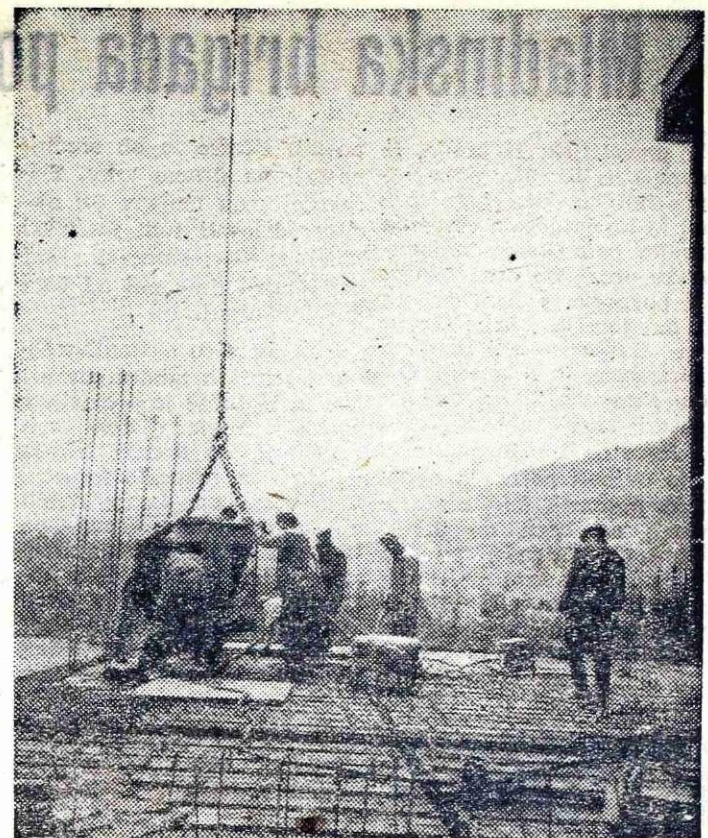
Vodilnim ljudem bi moral biti jasen namen konzultiranja na najširši osnovi, zato prej povedanega nikakor ni moč razumeti tako, da se je treba konzultirati samo z organizacijo in člani ZK. Nikakor ne. Posvetovati se je treba s kar največjim številom ljudi. Takšno posvetovanje je samo po sebi predstavlja najdemokratičnejšo platformo za urejanje proizvodnih odnosov. Vloga vodilnega človeka v proizvodnji je v tem, da zna negovati celoten gozd in da

ga neguje tako, da nikdar ne pozabi na nobeno drevo v tem gozdu. Z vsakim mora imeti dovolj stika, čutiti mora njegovo rast in vedeti, kaj je za to rast potrebno. Zato je poel gosebnih stikov v najrazličnejših oblikah treba pripisovati posebno pozornost zborom delovnih enot, delovanju samoupravnih organov, sindikalnih podružnic v delovnih enot, delovanju samoiniskati tudi druge oblike za kar najširše stike med delavci.

Samoupravljanje se je v 15-letnem razvoju tako ukoreninilo in razvilo, da bi pomenilo vsako omejevanje njegove nadaljnje rasti lahko usodne posledice. To dejstvo je treba osvojiti in ga lansirati kar moč globoko v zavest vsakega posameznika, zlasti vsakega vodilnega človeka in organizatorja proizvodnje. Dokončno bi spoznali, kaj in koliko pomeni samoupravljalška pravica delovnega človeka, če bi mu to pravico skušali odvzeti. Sodim, da bi v tem primeru dvignili revolt tudi tisti, ki danes težko najdejo pohvalno besedo za delovanje samoupravnih organov.

Zato je v današnjem in bodočem položaju čisto nemogoče, da bi si kdorkoli še mogel utrjevati svoj vodstveni položaj mimo samoupravnih organov ali nad njimi. Nikakor ni moč prezreti dejstva, da pomeni sodelovanje v samoupravi množično šolo socializma pri nas. V zadnjem času, zlasti ob ocenjevanju neprestanega drsenja v inflacijo, neskladnosti v ekonomskem razvoju, ob pretiranem investiranju ipd., smo včasih slišali posplošene in grobo poenostavljene ocene, da je v tej množični šoli jugoslovanski delavski razred klonil pri zrelostnem izpitu. Takšne ocene so relativne in jih je treba neprestano osvetljevati, da vidimo ali nastopajo nekatere težave zaradi premalo razvitega samoupravljanja ali morda zato, ker imajo samoupravljalci previsoko razvito zavest, smisel in strokovnost za urejanje proizvodnih odnosov. Mislim, da bi v večini primerov dobili odgovor, da se kopičijo težave v znatnejši meri tam, kjer so samoupravljalške pravice premajhne in kjer je samoupravljalška zavest še prenilka, kot pa v obratnem primeru.

Zveza komunistov uveljavljana sedanji razvojni etapi svojo vodilno vlogo na ta način, da se njeni člani bore v samoupravnih organih za najnaprednejše odločitve. Samoupravni organi torej odločajo, a vodilne osebe pa vodijo. V sedanjem položaju sta funkciji odločanja in vodenja še dokaj nerazčiščeni in nejasni. Del prizadevanj bo v najbližji bodočnosti treba vložiti v to, da bomo jasneje začrtali okvire obema funkcijama znotraj delovnih organizacij in postavili meje, izven katerih ne bo mogoče zaiti. V sedanjem položaju se še pogosto vnamajo žolčne in obupno dolge razprave o čisto vodstvenih zadevah na samoupravnih organih, vodilni ljudje pa še vse prepogosto odločajo brez razprave o stvareh, ki sodijo

Betoniranje plošče za upravno stavbo na Belškem polju

samoupravnim organom. Odločanje mimo samoupravnih organov je seveda pogojeno z najrazličnejšimi vzroki. Se imamo primere, da samoupravni organi razpravljajo in odločajo samo o tistem, kar je že mimo in niso v stanju sprejemati parcialnih ali generalnih rešitev vnaprej. Pogosto so samoupravni organi postavljeni že pred izvršeno dejstvo, ki ga naknadno potrjujejo, ali se seznanijo s stvarjo, ki jo obravnavajo tako površinsko in od daleč, da glasujejo o nečem, kar le delno razumejo. Nedvomno ima takšno stanje tudi svoje objektivno ozadje. Vendar pa se javljajo tudi subjektivne težnje, ko posamezniki utrjujejo skozi samoupravni organ svojo moč in veljavo ali pa lansirajo skoznje celo kakšen interes, ki ni ne družben, ne v prid delovni organizaciji.

Na svojih vodstvenih delovnih mestih izvajajo predpise, statut in pravilnike, ki so jih sprejeli samoupravni organi. Vodilnim kadrom nihče ne jemlje pravice odločanja, vendar je ne morejo izvajati mimo samoupravnih organov ali nad njimi. Tudi je ne morejo uveljaviti na način, ki bi obdržal koncentracijo moči v njihovi roki. Kot enakopravni v sistemu samoupravljanja lahko sooblikujejo stališča, se zanje opredeljujejo in jih zagovarjajo ter jih seveda izvajajo, ko so sprejete. Za izvajanje je seveda potrebna polna odgovornost. Vendar si niti izvajanja odločitev ni mogoče zamišljati, če nimamo ob svoji strani najnaprednejših delavcev, samoupravnih organov in organizacij. V času, ko moramo stopnjevat proizvodnost, ko se spreminjajo tehnološke zahteve, ko imamo opravka z neurejenim tržiščem in se gibljemo v sferi revolucionarnega prehoda na modernejšo proizvodnjo v rekonstruirani tovarni, so zato reji vodstvene dolžnosti, za-

hteve in osebna odgovornost ob njih, še zlasti zahtevne.

S samoupravljanjem smo postavili temelje za takšno stanje, da bi teoretično ne moglo prihajati do ostrejših proizvodnih revoltov. Pri tem mislim na prekinitve dela, ki so v svojem bistvu stavke. S takimi oblikami so se nekoč delavci bojevali proti lastnikom proizvodnih sredstev za drugačna razmerja v delitvi viška dela. Če danes delavec, ki je postal lastnik proizvodnih sredstev stavka, uperi svoj revolt proti sebi. Vsaj teoretično izgledajo stvari tako. V resnici pa je uperil delavec svoj revolt navzven, ne proti sebi. Vsaj misli, da je tako in pogosto se izkaže, da je nezadovoljen z nečem drugim, ne sam s seboj. Običajno je uperjen revolt proti tistemu, ki krati delavcu njegove samoupravljalške pravice, ne glede ali se delavec tega zaveda ali ne. Tisti, ki mu krati samoupravljalške pravice, je lahko operativni voditelj v proizvodnji, politični ali družbeni organ v podjetju ali zunaj, posamezni funkcionar, služba. Lahko je nezadovoljen z obstoječo delitvijo ali organizacijo proizvodnje. Lahko izraža revolt nad slabim gospodarjenjem, prevelikim zajemanjem njegovega viška dela za družbene ali kakršne koli druge potrebe in še nad marsičem. Lahko se zgodi, da uperi delavec svoj revolt tudi v prazno, ne da bi natančno vedel proti komu, ker niti ne ve in pogosto niti ne razmišlja dovolj, kdo naj bi bil kriv tistemu položaju, s katerim je nezadovoljen. Tudi zaradi tega lahko pride do proizvodnih nesporazumov, ker se posamezne skupine delavcev preočito zavedajo svojih pravic in potreb in prejemalo svojih dolžnosti ter obveznosti. In navsezadnje lahko revoltira, ker je premalo osveščen, ker je nekomu na-

(nadaljevanje na 8. strani)

Mladinska brigada pod Golico

V ponedeljek, 21. junija, je prispela na Jesenice prva brigada ljubljanskih srednješolcev, ki bo urejevala cesto na Planino pod Golico in smučarske proge ob novi žičnici.

V pogovoru s člani odbora za izvedbo te akcije Francem Gašperinom, Danijem Klemencem in Janezom Ovenom smo zvedeli, da bodo v letošnji akciji uredili cesto od Jerce do transformatorja, ki je najbolj potrebna obnova in popravili štiri najtežje ovinke na cesti do Jerce. Mladinska brigada pa bo urejevala tudi smučarske proge, tako imenovane rekreacijske proge ob novi žičnici, ki bodo primerne za vsakogar. Poleg tega bodo izvedli drenažo terena ob spodnji prog.

postaji žičnice in ob srednji postaji na Črnem vrhu. Pričakujejo, da bodo v tej akciji sodelovali tudi jeseniški mladinci — smučarji, saj bodo imeli prav oni od tega največ koristi.

Brigadirje so nastanili v domu jeseniških tabornikov pri Fenzu. 56 ležišč je urejenih v sobah oziroma v domu, za ostale pa so uredili ležišča na skednju, namesto šotorov. Vsi brigadirji bodo dobili obleke in copate, seveda pa tudi vsa ostala zaščitna sredstva, ki so za tako delo potrebna. Delali bodo v dveh izmenah po šest ur, in sicer 80 na ureditvi ceste, ostali pa na urejevanju smučarskih prog.

Strokovno bo vodila delo Vodna skupnost iz Kranja, komandant naselja pa bo predsednik Občinskega komiteja ZMS Janez Oven. Prav gotovo bo poskrbljeno tudi za družabno življenje brigadirjev, saj bodo izvedli razne tečaje in ustanovili tudi kulturno grupo, ki bo naštudirala samostojni program.

Kamenje za cesto in drenažo zemljišča bodo vozili iz opuščenega kamnoloma na Mirci. Vodna skupnost je uredila avtomobilsko cesto do kamnoloma, tako da gradiva res ne bo manjkalo. Upajmo, da bodo dela napredovala tako, kot si želijo brigadirji in organizatorji. Sicer pa vas bomo o poteku sproti obveščali.

Spodnja postaja žičnice na Španov vrh, ob kateri bodo brigadirji uredili smučarske proge

-jn

Uspešen začetek gradnje nove Prešernove koče na vrhu Stol

Odbor za gradnjo Prešernove koče na Stolu se je letos resno lotil gradnje. Kljub izredno slabim vremenskim razmeram, težavam s prenosom gradbenega materiala in drugim tehničnim problemom smo se akcije lotili že koncem maja.

Z željo, da bi do 1. avgusta kočo spravili pod streho in odkrili spominsko ploščo in tako počastili 20-letnico osvoboditve in občinski praznik, smo v preteklih tednih z vso prizadevnostjo Janka Vilmana in Jaka Pogačarja gradnjo tako pospešili, da bo že v enem tednu koča zgrajena do strehe, v naslednjih dneh pa bo dobila tudi že streho. Izredno prizadevni so nosači iz Radovne, lovci družine »Stol« iz Žirovnice pa so se obvezali, da bodo znosili do vrha ves potreben les za strešno ogrado.

Posebno težavno je bilo urediti pot do vrha. Snežni plazovi so onemogočali dostop ljudem in konjem. S pomočjo alpinistov z Jesenic in planincev iz Kranja smo premo-

stili tudi to težavo. Prihodnji teden pričakujemo tudi pomoč mladinske brigade, ki dela pri urejanju ceste na Planino pod Golico.

Sindikalne podružnice in razne gospodarske organizacije Gorenjske so nudile vso pomoč v materialu. Posebno razumevanje je pokazalo tudi vodstvo naše železarne upoštevajoč pr item, da bo z ureditvijo obmejnega pasu tudi Stol izredno primerna izletniška in planinska postojanka, ki se je bodo prav jeseniški delavci največ posluževali.

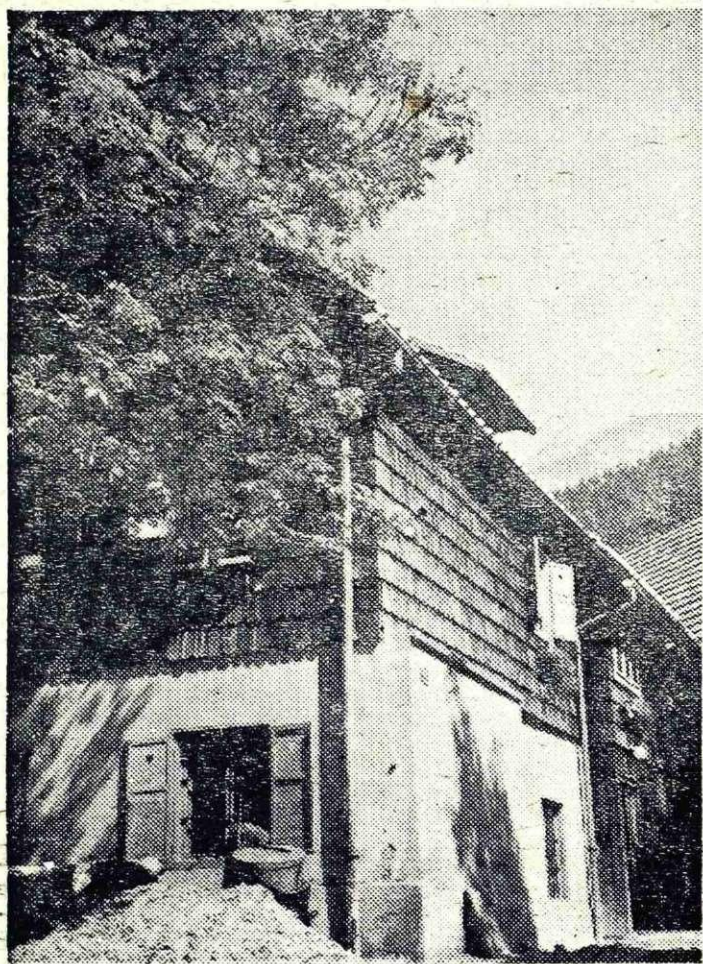
Manjše težave nastajajo z zbiranjem finančnih sredstev. Posebne bone, ki smo jih za to akcijo posebej natisnili, so dosedaj še največ pokupili šolski otroci. Kot je šolska mladina pred vojno s to akci-

je omogočila obnovo Prešernove rojstne hiše v Vrbi, je tudi to pot z zbranim prvim milijonom utrla pot tej gradnji in v lanskem letu je omogočila vsa pripravljala dela.

Odbor želi še več pomoči in razumevanja, saj je akcija izredno težavna in ko bo koča zgrajena bomo lahko napravili zaključek, da nismo postavili s to kočo samo spomenik eni izmed najtežjih partizanskih boškem, temveč tudi risten gospodarstvom služil rekreacijo in v lanskem letu čas, lovem v jesenskem času in jesenskem času šim granicarjem šini nimajo stre in razumevanja, saj je akcija izredno težavna in ko bo najšjih stikov nških planincev, Stol že pred priljubljena pla-

PREVOZ V CRIKVENICO IN BIOGRAD

Za člane našega kolektiva, ki so se odločili v Crikvenici ali v Biogradu v domu oziroma naše železarne, je organiziral Turistični biro Izletnik posebne avtobuse. V zvezi s tem vse ponovno opozoriti, da je treba mesto rezervirati 12 dni prej. Turistični biro sprejme rezervacije za naslednjo izmeno takoj prej. Se enkrat torej! Kdor želi potovati nico ali Biograd z avtobusom, naj si pravočasno vira mesto — 12 dni pred napovedanim odlomkom.

Dom jeseniških tabornikov je postal za dva meseca brigadirski

Nemška šola stoji, slovenske ni Oris zgodovine jeseniškega šolstva

Značilen je dopis KID z dne 10. februarja 1905, naslovljen dežel. šolsk. svetu v Ljubljani, v katerem našteva številne sklepe in predloge, odločbe, kako nujno je treba zgraditi nemško štirirazrednico na Savi, za katero so že zdaj vsi pogoji, da jo prevzame dežela in občina... Slovenska šola je tako prenapolnjena, da le težko dosega zaželeno učne cilje in vzgojne smotre, vrhu tega pa bi jo bilo treba zapreti zaradi higienskih predpisov ter zahtev, kar je dobro znano vsem šolskim oblastem; tako pa še ni niti zemljišče določeno...

Tudi okrajni šolski svet je sprejmenil svoj sklep glede dveh šolskih okolišev, ker je v letih od 1900 do 1904 prejel številne pritožbe; kaže, da je sedaj okrajni šolski svet za osemrazrednico, čeprav se je občina na svoji seji 10. julija 1904 izjavila z vsemi glasovi razen dveh — proti temu načrtu in za delitev šolske občine v dva šolska okoliša. Kljub temu sklepu pa so občinski (slovenski, op.) zastopniki še naprej agitirali in na seji 13. novembra 1904 sklenili z dvajsetimi glasovi proti osmim, da potrdijo sklep okrajnega šolskega sveta o graditvi enega šolskega poslopja za osemrazrednico.

Proti temu sklepu se pritožuje KID v svojem imenu, saj plačuje 85 odstotkov davka, kot tudi v imenu številnih svojih uradnikov in delavcev ter našteva sledeče razloge: prvič: osemrazrednica bi stala skoraj še enkrat več, kot pa bi stala štirirazrednica na Savi;

drugič: šolska občina se razteza ob državni cesti okoli pet in pol kilometra; kraja Sava in Jesenice bosta zaradi nove železniške postaje, dolge 1200 metrov in široke 200 metrov, popolnoma ločeni; če bi občina zgradila osemrazrednico na Jesenicah ali na Savi, bi šolarji — bodisi iz prvega ali drugega kraja — morali

prehoditi zelo dolgo pot do šole; pot iz mnogih hiš pa bi presegala po zakonu določene štiri kilometre, kar bi bilo zlasti za prvošolce prehud;

tretjič: če bi poleg dveh slovenskih štirirazrednic bila še nemška štirirazrednica, potem ne bi te šole nudile zadostne izobrazbe; zato bi boljše ustrezala meščanska šola, ki bi sprejemala učence iz dveh slovenskih štirirazrednic in ene nemške. Občina bi na ta način imela mnogo manj izdatkov za gradnjo še druge štirirazrednice, kot pa za osemrazrednico, — meščansko šolo pa bi po zakonu vzdrževal ves okraj...

Po tem načrtu bi naj torej bile tri štirirazrednice — dve slovenski in ena nemška, za vse učence pa nemška mešč. šola; tako bi KID ubila dve muhi z enim udarcem, povečalo bi se namreč število slovenskih šolarjev v nemški štirirazrednici, saj

bi se taki učenci v slovenski šoli lažje učili.

Že z naslednjim 22. februarja 1905 p. rokogradnja, saj je no zemljišče v veliki dratnih metrov za in tudi za slovensko če bi že v tem letu z šoli — na Savi. Po pričakuje, da bo dežela upoštevala to ponudbo.

Okrajni glavar razvseakor po sklepuškega sveta — sklic 1905 komisijo, da si ljišče ogleda in da upza za gradnjo šole.

Deželni šolski svet bo, datirano s 15. 4. katero je potrdil razobčine v dva šolska Jesenice, drugi pa S

Začeli so se dopusti

Iz Biograda se je vrnila prva izmena

Spet se je začela počitniška sezona. Prve skupine naših sodelavcev so 1. oz. 6. junija odpotovale v Crikvenico in Biograd na moru. Po daljšem presledku bodo naši sodelavci spet preživeli svoj dopust v Biogradu na moru, kjer ima naša železarna počitniški tabor.

Pri uslužbenki sindikalne organizacije Anici Jamnik smo se pozanimali o vtisih prve izmene v Biogradu na moru. Povedala nam je, da je v prvi izmeni izkoristilo dopust 48 naših sodelavcev, ki so se vrnili na Jesenice s prijetnimi vtisi. Pri izbiri prostora za počitniški tabor so imeli jeseniški železarji srečno roko. Izbrali so prostor, ki je oddaljen le dobrih 5 do 10 minut od Biograda. Sicer so možni tudi izleti na bližnje otoke in če je slučajno slabo vreme, si naši sodelavci lahko ogledajo še druge zanimivosti, ki jih je dovolj. Menim, da je plaža,

ki je iz same mivke, boljša kot v Crikvenici, medtem ko jo s plažo v Lukšiču ne moremo primerjati. Tabor je lepo urejen, zlasti njegova okolica. Otrokom so na razpolago vrtiljaki, gugalnice, skratka, imajo dovolj sredstev na razpolago za prijetno počutje. Tudi starejši sodelavci imajo dovolj možnost za razvedrilo. V taboru je televizijski sprejemnik in knjižnica s primernimi knjigami. Kar zadeva razvedrilo, bo to vprašanje pozneje lahkotno še bolj rešeno. Glede prehrane se nihče ni pritoževal, saj je bila hrana odlična in tudi dovolj izdatna. Prav tako je prijetno bivanje v hišicah, saj je v vsaki sobi voda in sanitarije.

Res je, da smo imeli nekaj težav z vremenom, vendar zaradi tega naši vtisi iz počitniškega tabora v Biogradu niso nič manj prijetni. Prepričana sem, da se bodo sodelavci, ki bodo letovali v

V vsaki hišici sta po dve sobi s po 4 ležišči

Biogradu na moru, v prihodnjih izmenah počutiti tako dobro kot mi, saj je tam na razpolago vse, kar lahko pripomore, da počitnice ostanejo še dolgo v lepem spominu.

-or

»Goliški plazovi«

Kulturno-prosvetno društvo na Planini pod Golico, ki od časa do časa uprizaro kako manjše gledališko delo, se je lotilo doslej najzahtevnejše igre. Za »Goliške plazove«, ki jih je napisal Slavko Savinšek z Jesenic in prikazujejo življenje Podgoličanov pred drugo svetovno vojno, so morali dobiti nad 50 igralcev in izdelati primerno sceno, kajti igro v sedmih dejanjih so uprizorili na prostem.

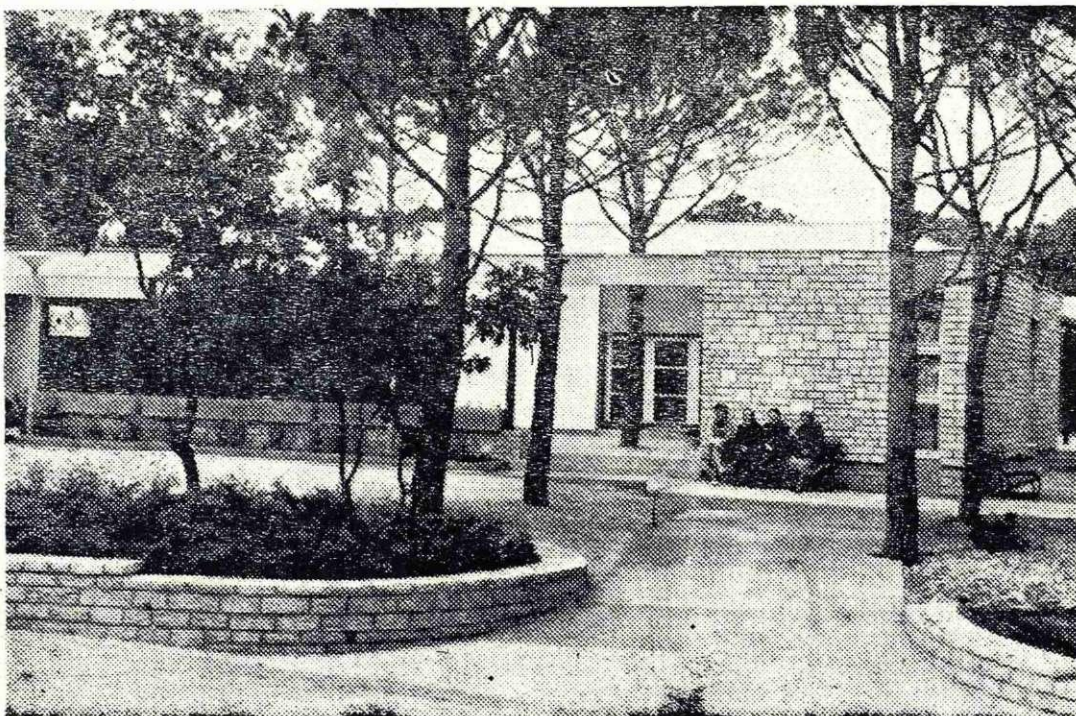
Prva uprizoritev Savinškove igre »Pod goliškimi plazovi« je bila v soboto zvečer. Zanj so izbrali zelo primeren prostor pod gasilskim domom. Domače delo, zaigrano s samimi domačini, je privabilo v soboto zvečer na Planino pod Golico poleg domačinov mnoge goste iz raznih krajev Slovenije, ki so organizirali izlet pod Golico s posebnimi avtobusi. Z zanimanjem so sledili dogodkom na odru. Ljudje, ki jim hribovska zemlja ni dajala dovolj kruha, so se delno preživljali s tihotapstvom, ki so ga nesmrtno preganjali takratni financarji. Savinšek je z delom »Pod goliškimi pla-

zovi« orisal nekatere gorenjske običaje, igralci pa so poskrbeli, da so igro zaigrali v pristnem rovtarskem dialektu. Več sto gledalcev je bilo s predstavo zadovoljnih, čeprav je bila zaigrana diletantsko, kajti navduševala sta originalnost in dejstvo, da je bil vključen v sodelovanje skoraj sleherni prebivalec Planine pod Golico. S to predstavo je kulturno-prosvetno društvo na Planini pod Golico pokazalo izredno voljo, ki je pripomogla k lepemu uspehu. Z uprizorjanjem iger bo privabljal v prelepe poljane pod Golico vedno več obiskovalcev in od predstave do predstave doprineslo za razvoj turizma, ki je zadnja leta po zaslugi gostinstva na Planini pod Golico stagniral.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem sodelavkam iz skladišča vzdrževalnih obratov Javornik za darilo, ki sem ga prejela ob moji upokojitvi.

Pavla Pušavc

Centralna stavba, v kateri je kuhinja, jedilnica in klubski prostor s televizorjem

lirji uredili rekreacijske

Ove Stola

ranskih borb na Gorenju, temveč tudi družbi kot gospodarski objekt, ki užil rekreaciji v letnem lovem v pomladanskem enskem času ter tudi nagrajencem, ki v tej vidi imajo strehe. S tem pa lpira tudi možnost testistikov naših in koroplanincev, katerim je bil že pred vojno izredno bljena planinska izletnička. Slovenko

BIOGRAD

so se odločili letovati omu oziroma taboru ristični biro (nekda zvezi s tem želimo na mesto v avtobusu biro sprejema namno takoj po odhodu li potovati v Crikve-si pravočasno rezervacijam odhodom.

učenci v nemški meščan-
ažje učili...

aslednjim dopisom z dne rja 1905 pa je KID še šiejša, saj ponuja brezplačšče v velikosti 2600 kvatetrov za meščansko šolo slovensko štirirazrednico, tem letu začeli graditi obe Savi. Podpisani Lukman da bo deželni šolski svet to ponudbo in ji dal pred-

glavar radovljiški je — po sklepu deželnega šola — sklical za 16. marec ijo, da si brezplačno zemla in da ugotovi, če ustreljo šole.

šolski svet je izdal odločno s 15. aprilom 1905, s potrdil razdelitev šolske lva šolska okoliša — prvi drugi pa Sava in Senože-

ti — ter ukazal zidati šolsko poslopje za drugi šolski okoliš; v odločbi se deželni šolski svet sklicuje še na svoje sklepe iz prejšnjih let z dne 2. novembra 1903 in sklepa komisije z dne 6. junija 1902; oba sklepa sta pravomočna ker se nihče ni pritožil; zato ni nobenega vzroka za spremembo.

Komisija si je ogledala zemljišče. Okrajni šolski svet radovljiški je poslal županstvu na Jesenicah odredbo z dne 3. maja 1905 — v slovenščini (prvi slovenski dopis okraja — podpisal ga je predsednik, glavar Detela), »da se ima štirirazredna ljudska šola na Savi zidati v Grobljah na parceli št. 313 in 314/1 katastrske občine Jesenice, od katerih odstopi v ta namen brezplačno obrtna družba na Savi 2800—2900 m² in sicer se ima napraviti jedno nadstropno poslopje, katero bi obsegalo razen štirih šolskih sob za 80 učencev (še) stanovanje šolskega vo-

ditelja in risalno sobo za obrtno nadaljevalno šolo.«

Zoper to odredbo glede določitve stavbnega prostora in stavbnega programa je možna pritožba na deželni šolski svet. Občina pa je vztrajala pri svojem sklepu, da sezida osemrazrednico za celo jeseniško občino in je odklonila brezplačno zemljišče v Grobljah (zapisnik seje UO — KID z dne 15. maja 1905).

Proti sklepu dežel. šol. sveta se je jeseniška občina pritožila na ministrstvo za šolstvo na Dunaj. Ministrstvo pa je to pritožbo zavrnilo z odločbo z dne 18. oktobra 1905; okrajni šolski svet je o tej odločbi obvestil s svojim dopisom z dne 12. novembra 1905 Kranjsko industrijsko družbo, vsekakor pa tudi jeseniško občino, čeprav tak dopis ni ohranjen.

Tedaj je bila zadeva o gradnji novega šolskega poslopja za nemško šolo javna. Direktor Lukman je

ukrepal hitro, saj je bil odgovor s šolskim kuratorijem v Ljubljani že pripravljen; v svojem dopisu z dne 18. junija 1905 javlja Lukmanu, da je poveril gradnjo privatne nemške šole Kranjski gradbeni družbi v Ljubljani, ki se bo takoj lotila gradnje; prosi pa, da KID pismeno potrdi, da je podarila zemljišče, ki bo vključeno šole potem, ko bo geometer odmeril in zrisal stavbno parcelo; šele tedaj bo Kranjska gradbena družba lahko zaprosila občino za gradbeno dovoljenje. Zahtevano izjavo je Lukman v imenu KID seveda takoj poslal, za gradbeno parcelo 287/27 pa se je šolski kuratorij zahvalil.

»Nemško šolo na Savi so začeli zidati ta teden na parceli št. 278/2, od državne ceste osem metrov proč. Pa ne bo štirirazrednica, kakor se je mislilo prvotno, marveč petrazrednica. Letos bo pod streho, drugo leto v jeseni pa se bo otvorila,«

poroča »Slovenec« z dne 22. julija 1905 v št. 166, nato pa jeseniški dopisnik nadaljuje: »Kdo jo bo zidal? Nemški »šulferajn«. Za koga? Za nemške otroke? Če bodo skozi predor iz nemškega Beljaka hodili na Savo, potem pač; tukaj nemških otrok ni toliko, kvečjemu jih je za en razred. Ker pa ne bodo nemški otroci s Koroškega hodili semkaj v šolo, zida se na Savi nemška šola gotovo za slovenske otroke. Za sedaj se vzdržimo vsake sodbje, naj slovenski domoljubi premišljajo, kolika nevarnost bo nastala z nemško šolo za slovenski značaj Jesenic. Z pomnijo naj si tudi, da je ljubljanska Kranjska hranilnica letos za to šolo darovala 14.000 kron, kar gotovo ni zadnji dar. Počasi, po gotovem načrtu, brez hrupa hoče nemštvo dobiti moč na Jesenicah. Slovenci se koljemo med seboj, Nemci se pa v pest smeje in — žanje.«

NADALJEVANJE PRIHODNJE

Vloga človeka pri ustvarjanju materialne osnove socialistični družbi in oblikovanju...

(Nadaljevanje s 5. strani)

sedel ter morda celo zašel v sfero tistega sovražnega delovanja, ki se na videz izdaja kot njegov zaščitnik, v resnici pa dela proti njemu.

Vendar se je doslej pokazalo, da na našem področju delavci niso prekinili toka proizvodnje čisto brez osnov. Po predlanskih prekinilih se je rodilo prepričanje, da se dajo na ta način nekatere zahteve hitro rešiti, čeprav smo jih prej reševali mesece ali celo leta. Ob prekinilih se zberemo vsi vodilni in politični ljudje in imamo kar naenkrat vsi čas, da se z delavci pogovarjamo in poslušamo njihove težnje, ugovore, pomisleke, in tudi kaj hujšega. Obe predlanski prekinili dela sta bili po svoje koristni. Koristni za delavce v neposredni proizvodnji in prav tako za znaten del vodilnih ljudi v železarni. Kljub pouku, ki smo ga dobili ob tej priložnosti, pa še vse preradi negujemo atmosfero, v kateri lahko izbijajo enaki ali podobni ekscesi. Koliko smo se naučili v predlanskem letu, nas najbolje pouči stanje na vratih železarne — pri plavžarjih. Sestanek dveh dni te ekonomske enote sam po sebi pomeni več kot prekinitev dela. Kaže pa na to, da delavec že zelo dobro ve, kdo bi najbolj oškodovan, če prekine proizvodnjo in zato hoče delati, za svoje delo pa zahteva, da je čim bolj pravično nagradjen. Zaveda se tudi, da sta proizvodnja in dohodek v njegovih rokah in da ima zato samoupravni organ, da ureja preko njega vse tisto, kar smatra, da je ureditve potrebno. Navzkrižnost interesov, demagogija, zapadanje pod tuj vpliv imajo zato vse manj pene, a je imajo še kljub vsemu preveč.

Interesi posameznih delovnih enot, posameznih delavcev ter delavcev in služb si gredo v sedanjem času tako hudo navzkriž, da moramo z vsemi močmi podpirati prizadevanja za kompleksno ureditev organizacije železarne, ki naj celovito reši vse proizvodne in delilne odnose v njej. Skladna in kompleksna rešitev proizvodno-delilnih odnosov bi morala dokončno odpraviti klimo, v kateri danes še lahko vedrijo nerazpoloženje, nerazumevanje, neekonomičnost, parcialno reševanje zdaj tega zdaj onega obrata ali delovnega mesta in še vsa dolga plejada neurejenih vprašanj, s katerimi imamo vsak dan opravka. V sedanjih razmerah smo zelo blizu neskladnosti na širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru, na katerem vsakdo gleda tistega, ki diha nekoliko laže od njega in zato juriša na pregrade, ki ga ovirajo, da bi sam zadihal boljše kakor tisti, ki mu je zgled. Tako se neprestano drug drugega dohitevamo in prehitevamo. Najbrž je prav, da se dohitimo in medsebojno tekmuje, samo naše tekmovalstvo nikakor

ne bi smelo biti oprto na osnovo, da ta obrat lahko prehiti onega, če bo glasnejši, če bo stavkal, če bo imel močnejše zagovornike, pač pa bi se morali dohitevati in prehitevati z boljšim delom, z urejeno proizvodnjo, z boljšo organizacijo dela, z manjšo porabo surovin in energije, z boljšim izplenom in kvaliteto in z vsem, kar sodi v ta sklep.

Iskanje skladja med panogami, podjetji in pokrajinami je v sedanjem času osnova za graditev jugoslovanske ekonomike, iskanje skladja med fizično in psihično težo dela, med osebnim naporom in odgovornostjo, med posameznimi delovnimi enotami železarne, med neposredno proizvodnjo in službami, med zaostrenimi ekonomskimi odnosi in ohlapnimi normativi delovne sile, razmetavanjem, neracionalnim trošenjem materialnih in finančnih sredstev — vse to pa je stvar samoupravnih organov in služb v železarni. Od tega, kako bomo rešili to nalogo, zavisí nadaljnji tempo naše ekonomske rasti in od tega zavisí, kakšne in v koliko socialistične odnose bomo vzpostavili med seboj.

Mislim, da je sodelovanje z zavodom za produktivnost dela ter z drugimi domačimi in tujimi institucijami bistveno pomembno za temeljitejšo organizacijsko — vodstveno in samoupravno fundacijo železarne. Po širšem sodelovanju pri urejanju takšnih zadev smo najbrž segli prepozno.

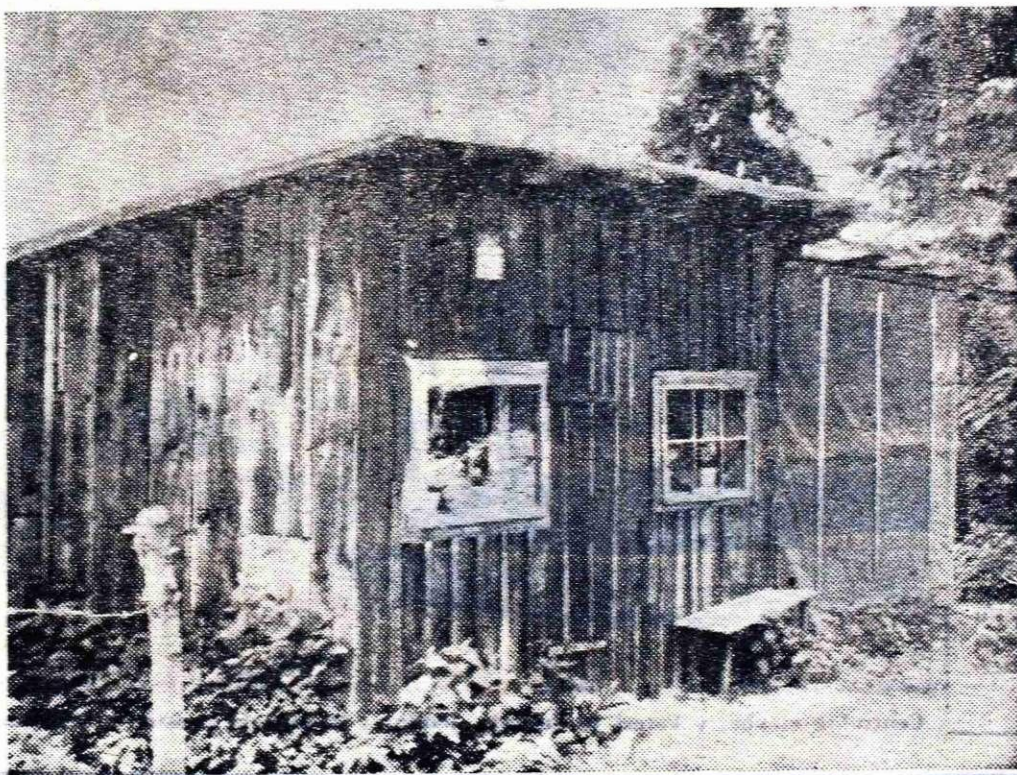
Delitev proizvodnih rezultatov in viška dela pogosto buri duhove, čeprav v isti sapi slišimo, da je znaten del neposrednih proizvajalcev nezainteresiran za proizvodne probleme, za samoupravljanje in konstruktivno sodelovanje pri reševanju problemov v delovni organizaciji. Pogosto se javlja mnenje, da se proizvajalec ne zanima za čisto nič drugega, ko za delitev osebnega dohodka. Osebnostim, da je dovolj tudi, če se zanima samo za delitev ustvarjenih proizvodnih rezultatov, samo zanima se za delitev, ki bo ustrezala čim bolj kompleksnemu in pravičnemu stimuliranju doseženega uspeha. Na konferenci Zveze komunistov smo letošnjo pomlad postavili trditev, da smo v naši deželi prišli pri delitvi osebnega dohodka še komaj do tja, do kamor so prišli že povsod v svetu in da na prenekaterih področjih močno zastajamo zlasti za zahodnim svetom. Nekako smo še v stanju izmeriti fizični obseg dela. Vendar tudi tu ne uporabljamo vedno dovolj zanesljivih meril in včasih nismo preveč natančni pri merjenju. Pri merjenju kvalitete dela nam obstoječa naša merila običajno odpovedo. Zlasti nezanesljiva so pri merjenju kvalitete dela uslužbenskega kadra. Če rezultat fizičnega delavca še nekako izmerimo in po izmeri odmerimo zaslužek (kljub temu, da znajo v zahodnem svetu tudi to bolje kot mi), pri številnem in moč-

no razvejanem uslužbenskem kadru največkrat nismo v stanju izmeriti niti obsega dela, kaj šele njegovo smotrnost, poslovno koristnost in kvaliteto. Poraba energije, surovin, reprodukcijskih materialov, okvare na strojih in orodjih, prihranki na mazivih, izboljševanje proizvodnih postopkov, izboljševanje koordinacije pri delu in še mnogo podobnih stvari, ki lahko bistveno vplivajo na obseg in še zlasti na ekonomičnost proizvodnje, danes v nobenem primeru ne zmanjšujejo ali povečujejo delavčevega osebnega deleža pri delitvi. Sodim, da imate vodilni ljudje v prihodnjem obdobju mnogo odgovornega dela zlasti na tem področju.

Za razliko od komunistov v drugih deželah smo komunisti Jugoslavije zelo hitro krenili na pot obračunavanja z državnim kapitalizmom. Začeli smo ubirati razvojno smer, ki ustreza našim možnostim, našemu načinu življenja in mišljenja ter zato smatramo, da mehanizem samoupravljanja lahko edini zamenja in učin-

kovito nadomesti državno-kapitalistične metode pri vodenju gospodarstva in vseh ljudskih sožitij. V okviru sistema samoupravljanja skušamo dodati svoj delež v zakladnico marksistične znanosti. Ta naš delež je obsežen v odločitvi, da bomo dali delu ceno — da ga bomo ovrednotili. Odločitev, naj dobi vrednost dela v našem družbenem sistemu svoje pravo mesto po družbeni veljavi in materialnem stimulansu, ustreza ogromni večini delavcev, nikakor pa jim ne ustreza, da svoj sklep uresničujemo tako počasi in da nastaja ob uresničevanju toliko deformacij. Stopamo v čas, ko bomo morali biti bolj odločni pri uresničevanju tega svojega načela. Morali bomo znati utišati lenuhe in bolj izostriti svoj posluš za težnje pridnih in sposobnih delavcev. Morali bomo izostriti črto med bahštvom in tistimi delovnimi uspehi, ki jih posamezniki prikazujejo ob znatni potrošnji intelektualnih energij. Morali bomo prisluhniti tihe- mu in skromnemu delavcu,

kajti tudi pri nas je še pogosto tako, da najboljši delavci delajo in so tiho ter skromno ob strani, nekateri drugi pa bešajo na veliki zvon svoje pogosto problematične uspehe in v neizdelanem sistemu delitve celo odrežejo boljši kos. Pri tem mislim na delavce vseh rangov in položajev. V današnjem sistemu nismo stimulirani za najvišjo produktivnost in najskrbnejše delo, saj so razlike med najboljšimi delavci in najslabšimi neznatne, ponekod jih sploh ni, zgodi se pa celo, da slab delavec zasluži več kot dober. Če odpravimo vse deformacije pri delitvi osebnih dohodkov, če nam uspe plačati delo in če bomo znali plačati samo delo in nič drugega, je v tem zanesljivo poročstvo za višanje produktivnosti, za izbistritve medsebojnih odnosov in s tem v zvezi za blažitev medsebojnih antagonizmov, za učinkovitejšo funkcioniranje samouprave in za vse večje gmojno osvobodjanje človeka, ki je, kakor smo rekli uvodoma, pogoj za njegovo miselno, idejno svobodo.

PA BREZ ZAMERE

Na Jesenicah smo v zadnjih letih zgradili kar precej novih stanovanjskih blokov, stolpičev in stolpnice. S tem se je mnogim občanom dvignil življenjski standard, saj imajo nova, sodobna stanovanja. Nekateri so se celo preselili iz dobrih stanovanj v še boljše.

Toda še precej občanov živi v neprimernih, temnih in vlažnih stanovanjih, nekateri celo v barakah, izdelanih iz odpadnih desk, brez podov in zasteklenih oken.

V mislih imam naselje poleg odkupne postaje »Dinos« oziroma »Odpada« Podmežakljo.

Tudi prebivalci teh barak so naši občani, ki jim je treba prav tako nuditi določene življenjske pogoje, prilagojene seveda njihovim potrebam. Prav gotovo ne bi smeli dopustiti takih nasprotij v življenju našega občana. To ni osamljen primer, saj vemo, da so še ljudje, ki stanujejo v življenjsko nevarnih stavbah (na Hrušici), ki že razpadajo, pa tudi v nekdanjem vojaškem bunkerju.

Če pričakujemo od občanov več razumevanja in prizadevnosti, moramo tudi sami pokazati več razumevanja za njihove potrebe.

.H.

Množični telovadni nastop učencev osnovne šole »Prežihov Voranc« na Jesenicah

Po večkratni preložitvi zaradi slabega vremena je prejšnjo sredo le uspelo, da so učenci osnovne šole »Prežihov Voranc« lahko ob sončnem vremenu izvedli javni telovadni nastop na šolskem igrišču, okrašenem z zastavami in s prameni. Prihod vseh nastopajočih telovadcev je nudil pestro sliko raznih novih krojev. Ravnatelj šole je v uvodnem govoru pozdravil zastopnike političnih, družbenih ter gospodarskih organizacij, kot tudi vse pionirje, pionirke, mladince in mladinke ter njihove starše, ki so se zbrali ob tej priložnosti v velikem številu. Telovadni nastop so izvedli v okviru številnih proslav ob dvajsetletnici osvoboditve naše domovine, kot tudi ob 150-letnici redne šole na Jesenicah.

Pihalni orkester »Svobode« je po pozdravnem govoru zaigral državno himno, nakar se je odvijal bogat in pester spored množičnega telovadnega nastopa. Najprej so zaplesale pionirke petih in šestih razredov kolo bratstva in enotnosti. Učenci tretjih razredov so tekmovali v spretosti z žogami. Vsi učenci od petega do osmega razreda so lepo skladno izvedli predpisane proste vaje. Za njimi so učenci prvih in drugih razredov izvedli raznoterosti na švedski klopi. Obilo vedrega smeha so poželi učenci prvega razreda oddelčne šole s Hrušice s tekom v vrečah. Sledila je obvezna prosta vaja vseh mladink iz sedmih in osmih razredov — vse v novih krajih; vajo so izvedle lepo skladno in učinkovito. Mnogo zanimanja so vzbudili preskoki čez kožo in talna telovadba vseh višjih razredov. Kot gostje so nato nastopile mladinke jeseniške gimnazije z elegantno vajo z žogami, na bradlji pa sta pokazali spretost in sigurnost izbrani vrsti, ki sta na orodju zasedli prvo mesto na medobčinskem tekmovanju na Bledu. Med njimi je bila tudi republiška prvakinja Kaceva. Učenke petih in šestih razredov so izvedle zahtevne vaje z ručkami, medtem ko so za njimi učenci četrtyh razredov tekli čez ovire in kolebnice. Za zaključek je mladinski pevski zbor zapel ob spremljavi pihalnega orkestra pod vodstvom dirigenta Remigija Noča še pe-

sem »Lepo je v naši domovini biti mlad«.

Vsi, tako nastopajoči kot tudi številni gledalci so bili z nastopom zadovoljni. To je dokaz, da je telesna vzgoja na šoli v pravih rokah obeh požrtvovalnih učiteljev telesne vzgoje, Grete Samarjeve in Jožeta Berceta. Pri organizacijski izvedbi pa je sodeloval ves učiteljski zbor.

J. T.

Koncert orkestra in solistov Glasbene šole

Koncert simfonične ali operne glasbe, ki ga že nekaj let nazaj prirejajo orkester in solisti jeseniške Glasbene šole ob zaključku sezone, je bil vedno pomemben kulturni dogodek in deležen velike pozornosti občinstva. Žal se je letos jeseniško občinstvo izneverilo tej tradiciji, saj je bilo pretekli petek v dvorani gledališča »Tone Čufar« komaj nekaj več poslušalcev kot izvajalcev na odru.

Kje so vzroki za tako porazen obisk tega koncerta kot ga ne pomnimo že leta nazaj? Brez dvoma ima vpliv izredno pozen datum, saj so bili ti koncerti sicer vedno v prvi polovici maja. Poleg tega so bili že prej trije ali štirje koncerti za šolsko mladino, med drugim tudi na Jesenicah, kar najbrž tudi ni najbolj pozitivno vplivalo na obisk zadnjega koncerta. Običajno je bil najprej koncert zvečer in šele potem popoldan za šolsko mladino.

Naj bodo vzroki slabega obiska takšni ali drugačni, vsekakor je škoda, da ga ni slišalo večje število ljubiteljev tovrstne umetnosti, saj je bil izveden na dostojni višini. Program je bil zelo mešan, saj smo slišali eno simfonično delo, dvojce koncertnih del za violino oziroma klarinet ter šest opernih arij. S tem so poskušali izvajalci zadovoljiti ljubitelje simfo-

nične in operne glasbe. Žal jim to zaradi pičlega obiska kljub takšni programski koncesiji ni uspelo.

Za dirigentskim pultom je bil Rado Kleč, ki je moral zaradi slabe zasedenosti violin, posebno prvih, zelo paziti, da mu preglasna trobila niso porušila zvočnega ravnovesja. Treba mu je priznati, da mu je uspelo kljub nekaterim težavam izvesti 1. stavek Schubertove »Nedokončane simfonije« na primerni višini. Izmed obeh koncertantov je zelo ugajal violiniist Lado Peterne, ki je imenitno zaigral 1. stavek iz Mozartovega violinkega koncerta v A duru, tako da je bilo škoda, da nismo slišali še ostalih dveh stavkov. Manj je zadovoljil Edo Pust, ki je kot solist v zahtevnem koncertu za klarinet in orkester Carla Marije Webra imel precej težav, da

Zahvalno pismo naši železarni

Pri organizaciji 28. svetovnega prvenstva v namiznem tenisu je naša železarna sodelovala na ta način, da je članom namiznoteniškega kluba Jesenice, ki so neposredno sodelovali v organizaciji, odobrila izredno plačane dopuste. Organizacijski komite svetovnega prvenstva v namiznem tenisu je poslal delavskemu svetu železarne naslednje zahvalno pismo:

Zahvaljujemo se Vam za pomoč, ki ste jo nam nudili ob 28. svetovnem prvenstvu v namiznem tenisu v Ljubljani.

Na tej veliki svetovni prireditvi, ki je presegla okvire športnega tekmovanja, je sodelovalo 444 tekmovalk in tekmovalcev iz 51 držav z vseh petih celin sveta, 168 vodij in spremljevalcev nacionalnih ekip in delegatov na kongresu Mednarodne namiznoteniške zveze, 305 tujih in domačih novinarjev. Desetdnevno tekmovanje si je ogledalo več kot 140.000 gledalcev, prenašale pa so ga radijske in televizijske postaje 17 držav.

Naša želja je, da laskava priznanja o odlični organizaciji prvenstva, ki jih dobivamo z vseh strani, iz Jugoslavije in inozemstva, delimo z Vami, ki ste mnogo pripomogli, da je ta doslej največja športna prireditev v naši državi v celoti uspela.

Tako veliko mednarodno prireditev je bilo mogoče uspešno organizirati samo z zares mnogo dobre volje, velikim trudom in prizadevnostjo ter s polnim razumevanjem vseh, ki so sodelovali v pripravi in izvedbi prvenstva. Vaš kolektiv je v tem pogledu prispeval pomemben delež.

Dovolite nam, da zato še enkrat izrazimo pristrčno zahvalo vsemu Vašemu kolektivu in Vam pošljamo iskrene pozdrave.

Predsednik
organizacijskega komiteja
Mitja Ribičič

je vse tri stavke izvedel vsaj kolikor toliko dobro. Brez dvoma je bil zanj Weber nekoliko pretežak.

V drugem delu so nastopili mezzosopranistki Marica Balohova in Melita Jelenova, baritonist Jaka Jeraša in basista Filip Čufar ter Franc Kavčič z arijami iz oper Verdija, Gounoda, Ponchiellija, Thomasa, Mozarta in Smetane. Presenetil je debutant na koncertnem odru Filip Čufar, ki je zahtevno arijo Figara iz Mozartove »Figarove svatbe« zapel res podjetno in s polnim žarom Mozartovega iskričevega humorja. Za konec smo slišali Jaka Jeraša in Franca Kavčiča v prav dobri izvedbi

dueta Janka in Kecal iz »Prodane neveste«, ki je maloštevilne ljubitelje tega odlomka tako navdušila, da sta jo morala, tako kot pred leti znana operna pevca Janko Koritnik in Ladko Korošec, ponoviti.

Brez dvoma je pokazal ta koncert, da so morali vsi sodelujoči vložiti v njegovo pripravo veli oktruda in je to najbrž tudi vzrok, da se je izvedba tako zavlekla. Zato bo treba v prihodnje, ko bo uvedena nova koncepcija dela na naši Glasbeni šoli v takšnem smislu, da bo postal simfonični orkester njen stalni ansambel, pravilno planirati program koncertov tako vsebinsko kakor tudi terminsko!

Žirovci - najboljši judoisti Gorenjske

V organizaciji judo sekcije TVD Partizan Jesenice je bilo v soboto zvečer v telovadnici TVD Partizan drugo prvenstvo Gorenjske v judu. Tekmovanja se je udeležilo 28 tekmovalcev iz treh gorenjskih klubov: Triglava iz Kranja, Alpine iz Žirov in z Jesenic. Največ uspeha so imeli judoisti iz Žirov, saj so osvojili kar štiri prva mesta od petih. Jeseničani so se kot začetniki v tem športu kar dobro odrezali. V lahki kategoriji je bil mladi Mušič drugi, v velter kategoriji je Krajzelj delil tretje in četrto mesto, v srednji je bil trener in ustanovitelj jeseniškega kluba Kučina drugi, pa tudi ostali tekmovalci so se uvrstili so-

lidno. Pokal »Dušana Slabiča« je dobil Jože Vehar iz Žirov kot najboljši tekmovalec prvenstva. Srečanja sta pred maloštevilnimi gledalci dobro vodila Stare iz Kranja in Božič iz Šiške.

Rezultati:

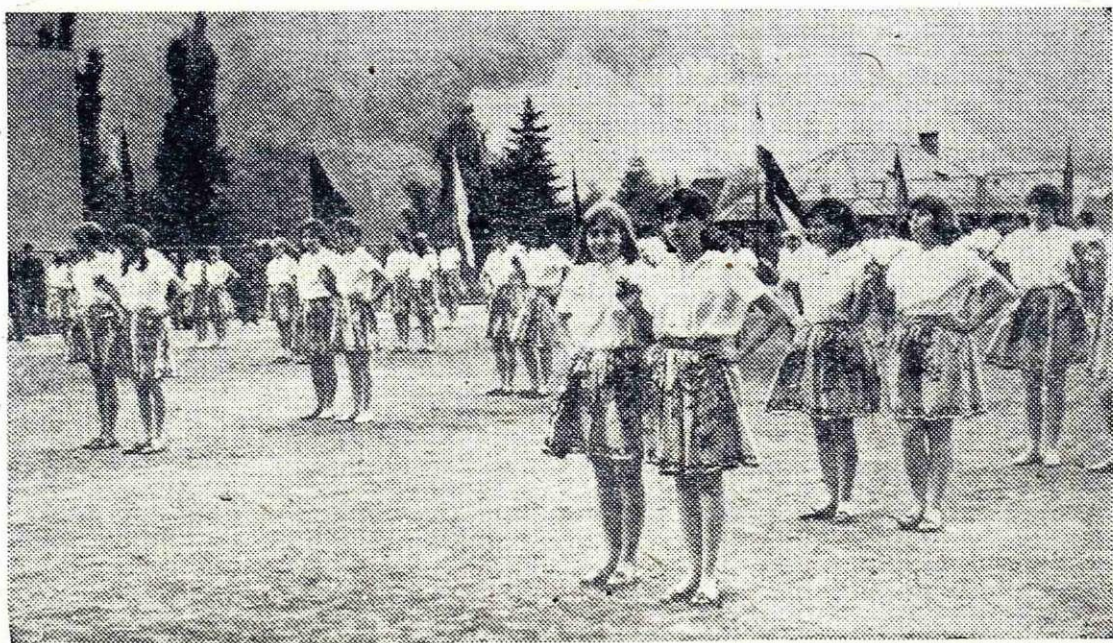
Lahka: 1. Bertoncelj J. — Triglav, 2. Morič — Jesenice, 3. Bertoncelj A. — Triglav

Velter: 1. Krivina — Žiri, 2. Ban — Triglav, 3.-4. Krajzelj — Jesenice in Bertoncelj — Triglav

Srednja: 1. Vehar — Žiri, 2. Kučina — Jesenice, 3. Ferber — Jesenice.

Polteška: 1. Mlakar — Žiri, 2. Rebolj — Triglav.

Teška: 1. Vehar — Žiri, 2. Mlakar — Triglav, 3. Trček — Triglav.

Mladinke sedmih in osmih razredov med prosto vajo

24. nadaljevanje

»Če smo zgrešili položaj, je moj pogovor s seboj še vse premalo glasen, gospod Steiner.« Kaiser je odgovoril glasneje od svojega prejšnjega modrovanja. »Sicer pa, stopite bliže in povejte mi, ali ste bili že večkrat v takšnihle norih razmerah? Si kaj obetate od nocojšnjega pogona?«

Podoficir je stal še dober meter vstran. Odgovarjal je, da bo glavnik na zahodu dovolj gost in je imel čez mero skrbi. Zato mu sprva ni bilo kaj dosti do pogovora s starim orožniškim komandirjem. Odvrnil je nekaj takega, kar je Kaiserja skoraj spet vrglo na kolena, dasi ravno je bil buden.

»Veste, kaj je zaseka, gospod Gendarmeriemester?«

»Vem,« je odvrnil tjavdan. Ni si prizadeval, da bi doumel, kako je mogel vprašati Steiner tako trapasto stvar.

»Če bi še ne poznali njenega zlahtnega okusa, bi bilo zelo slabo. Ali veste tudi to, da jo v vašem žandarmerijskem okolišu naredi kmetje vsako leto okrog trideset ton?«

»Traparija in sranje, krucifiks,« je začel Kaiser eno svojih običajnih parad. »Bi mi radi rekli, naj si namislim polne nozdri namišljenega zasekega vonja, pa bom lahko premagoval spanec, mraz in lakoto?«

»Ste vi član NSDAP?« ga je vprašal Steiner, kakor bi bilo to nadaljevanje pogovora o zaseki. »Če niste, si težko zamislim, da ste komandir žandarmerije na tako negotovem področju. Zdi se, da je ravno dovolj mraz za vsakršno negotovost in uganjanje. Zdaj, ko veter brije srebrno pokrajino in vas prijemlje spanec, je najbrž najprimernejši čas, da mi poveste, koliko kil zaseke so vredni vaše članstvo v stranki, čin in orožniška kariera v tehle pogojih!«

»Tri tisoč najbolj hudičevih hudičev naj pocitra tisto...«

»Zaseko?«

»Kako zaseko. NSDAP.«

»A, tako? Potem niste«. Kakor bi se pogovor šele začel, je Steiner pristopil tesno h Kaiserju in mu šepetaje povedal. »Če se pogosto znajdem v takšnihle okoliščinah, ste vprašali. V takihle pogojih sem si zaslužil ranjeniški znak. Zelo natanko že vem, kaj pomeni, če te reže mraz do kosti. Morda dobim tudi železni križec. Tudi na dopust sem upal, ko se luknja v ramenu popolnoma zaliže. Pa so ljudje vašega orožniškega poveljstva, izgleda, preveč hudičevski. Kako vendar izgleda, da ne dobiš običajnega dopusta, ko se izližeš po kar dovolj hudi rani? Malo čudno, ne? Zlasti, če dobe dopust celo kameradi na vzhodni fronti. Je tale fronta, na kateri lahko sovražnika samo čutiš, bolj satanska, ko boljševiska? Kaj menite, gospod Gendarmeriemeister?«

Za Raskovcem in Rodico sta tonili edini zvezdi. Kazalo je, da se bo jutro rodilo iz popolne teme. Grebeni južnih gora so navzlic soju kristalnega snega in navzlic tisti pešici svetlobe, ki se je prikradla v zimsko temo, obetali, da bodo vsak hip začrtali mejo med neizmerno neznanostjo noči in slutnjo prihodnjega dne.

Kaiser je slišal govorico policijskega podoficirja kakor iz daljave. V dobrih dvajsetih letih je služba razorala njegove možgane in v svoji običajni govorici si je mislil na glas: »Prekleti, po činu je manj ko jaz, a je vendarle policaj. Clovek mestnih navad. Zandarji smo bili proti policajem vedno kakor kmet proti uradniku. A zdaj ga zebe prav toliko kakor mene. Kvečjemu je morebiti malo bolj sit. Mestna policija in vaški orožniki? V tejle deželi, se mi zdi, bo to dvojje vsak hip vseeno. V Oberkrainerskih gorah nas vse enako zebe, na Bledu pa smo vsi enako nemočni proti Gestapu. Hudič po nas, saj imamo sovražnikov, da niti ne vemo zanje.«

Vi, Steiner, imate s snegom zanesljivo več izkušenj ko jaz. Jaz preživljam v njem svojo prvo noč in preden ste me zmotili v dremotnem razmišljanju, sem nekajkrat stoje zaspal. Pred dobrim mesecem ste obarvali nekaj tega snega s pregrešno boljševisko barvo. Ali verjamete Mesnerju ali Eisbergerju?«

Vprašanje je bilo dovolj neposredno, a Steiner bi ne bil, kar so ga naredile razmere, če bi sledil toku razgovora.

»Po prejšnjem odgovoru sodim, da NSDAP nimate ravno v srcu, kajne? Nikakor ne mislim, da niste navdušeni za Nemčijo in da vas njeni vojni uspehi niso vsaj malo upijanjili. Navdušujete se nad smislom za podrejanje, ki ga izpričuje nemški narod.«

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

S seje občinske skupščine

Razpravljali so o telesni kulturi

Osrednja točka dnevnega reda zadnje seje Skupščine Jesenice, ki je bila v pretekli ponedeljek, je bila razprava o poročilu sveta za telesno kulturo o dejavnostih in problemih telesne kulture v naši občini.

Iz zelo obširnega in dobro pripravljenega poročila je ibla razvidna celotna dejavnost, povezana s športom, telesno vzgojo in rekreacijo v občini. Našteti so bili kar 19 različnih organizacij in klubov od TVD Partizan preko hokej klubov do tabornikov, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Obravnavana je bila tudi problematika strokovnih kadrov, stanje in število športnih objektov, problematika financiranja in stanje telesne vzgoje na naših šolah. Iz celotnega poročila diha določena zaskrbljenost zaradi stanja, ki skoraj na vseh zgoraj omenjenih področjih ni najbolj rožnato. Posebno velja to za strokovne kadre ter za vprašanje telesne vzgoje na šolah. Dejstvo je, da je odstotek mladine, ki ima določene telesne okvare, iz leta v leto večji in brez dvoma je glavni vzrok v tem, da se mladina premalo ukvarja s športom ter postaja vse preveč komodna in istočasno premalo odporna.

V razpravi so se odborniki v glavnem zadržali pri problemih, ki so bili nakazani že v poročilu. Slišali smo med drugim, da je že tudi v hokejskem športu čutiti podobne pojave, kot jih poznamo v našem nogometu, to je vabljenje jeseniških igralcev v druge klube z mamljivimi materialnimi pogoji. Vse kaže, da nam bo počasi uspelo tudi v hokeju, ki je vsaj na Jesenicah do zdaj obdržal v tem pogledu dostojno raven, doseči podobno stanje kot v

našem vrhunskem nogometu, kjer nismo več sposobni napraviti red. Res velika škoda bo, če bodo ta prizadevanja, da napravimo tudi v tem dinamičnem športu nakšno ne- vzdržno situacijo kot je v nogometu, uspela.

ŠVEDSKA — Blizu finske meje so odkrili novo nahajališče železne rude. Rezerve cenijo na 100 do 150 milijonov ton. Ruda ni najbolj bogata, vendar z ozirom na ostale škodljive primese zelo kvalitetna.

VELIKA BRITANIJA — Do zdaj edina britanska železarska družba v državni lasti »Richard Thomas and Baldwins, Ltd.« namerava povečati sedanje kapacitete železarne Spencer najprej na 2

Ob koncu razprave o telesni kulturi je bil sprejet sklep, da bo svet za telesno kulturo na podlagi poročila in razprave izdelal odgovarjajoče zaključke.

V zadnji točki dnevnega reda je skupščina še razrešila dosedanje in imenovala nove člane svetov, komisij in upravnih odborov posameznih skladov. K.

milijona ton in pozneje na 3 milijone ton surovega jekla letno.

ZDA — Železarska družba »Phoenix Steel Corp.« v Claymontu gradi novo napravo za kontinuirno vlivanje bram, ki bo pričela obratovati v prihodnjem letu. Naprava bo imela dve žili ter bo lahko vlivala brame dimenzij 2030 X 305 mm in 1520 X 250 oz. 150 mm iz 135-tonske ponovce.

Program prireditev ob krajevnem prazniku v Žirovnici

Krajevna skupnost Žirovnica praznuje v dneh od 28. junija do 4. julija krajevni praznik. Ob tej priliki se bodo spomnili tudi 20-letnice osvoboditve. Program prireditev je naslednji:

28. junija ob 19.30 uri slavnostna seja Krajevne skupnosti Žirovnica. K spomeniku talcev v Mostah ter na grobove padlih borcev na pokopališču na Breznici bodo položili vence. Odprli bodo razstavo fotoamaterjev in organizirali srečanje staršev padlih borcev v NOB.

29. junija — celovečerni jugoslovanski film »TRENUTKI ODLOČITVE«. Predstava bo na slavnostnem prostoru v Glenci nad Breznico. Če bo slabo vreme, pa v dvorani.

30. junija — odbojgarski turnir pred domom TVD Partizan v Žirovnici.

1. julija — predavanje o koncentracijskem taborišču Auschwitz. Predaval bo direktor Elektro Kranj — distribucijska enota Žirovnica. Predavanje bo v dvorani na Breznici ob 20. uri zvečer.

2. julija — ob 20. uri zvečer mokra gasilska vaja, ki jo organizirata gasilski četi Zabreznica in Smokuč nad pokopališčem na Breznici.

3. julija ob 20. uri zvečer bo igralska družina DPD Svoboda »France Prešeren« odigrala na slavnostnem prostoru v Glenci Finžgarjevo ljudsko igro »Divji lovec«.

4. julija ob 8. uri komemoracija pred spomenikom talcev v Mostah. Ob 9. uri zborna mesto Cankarjevega bataljona in ostalih borcev pod Stolom pred gostilno Zelenica, nato pa skupen odhod na slavnostni prostor.

Po komemoraciji bo AMD iz Žirovnice organiziralo spretnostno vožnjo v Mostah. Ob 10. uri bodo tekmovali strelske ekipe na slavnostnem prostoru v Glenci. Ob 15. uri organizira Zveza borcev Žirovnica — Breznica prosto zabavo s plesom, ki bo prav tako na slavnostnem prostoru.

Krajevna skupnost in družbeno-politične organizacije

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

26. in 27. junija ameriški CS film ZMAGOVALCI, ob 17. in 20. uri

28. junija francoski barvni CS film ČRNI ORFEJ ob 17. in 19. uri

29. in 30. junija italijanski film SALVADORE GIULIANO, ob 19. uri

1. julija ameriški barvni VV film PONOŠNI UPORNIK, ob 17. in 19. uri.

2. julija sovjetski film BITKA NA VOLGI, ob 17. in 19. uri.

3. julija ameriški barvni film PTIČI, ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVŽ«

26. in 27. junija italijanski film SALVADORE GIULIANO, ob 18. in 20. uri.

28. in 29. junija ameriški CS film ZMAGOVALCI, ob 20. uri, 28. junija tudi ob 17. uri.

30. junija ameriški barvni film PONOŠNI UPORNIK, ob 18. in 20. uri.

1. in 2. julija francoski film NEPREDVIDENO, ob 20. uri.

3. julija šved. film OBRAZ VOJNE, ob 18. in 20. uri.

Kino ŽIROVNICA

27. junija franc. film NABAB

30. junija ameriški CS film ZMAGOVALCI

4. julija italijanski film SALVADORE GIULIANO.

Kino DOVJE

26. junija francoski film NABAB

27. junija ameriški film 30 LET SMEHA

1. julija ameriški CS film ZMAGOVALCI

3. julija italijanski film SALVADORE GIULIANO

Kino KOROŠKA BELA

26. junija franc. film NEPREDVIDENO

27. junija ameriški barvni CS film GARSONJERA ZA ŠTIRI

28. junija italijanski film SALVADORE GIULIANO

3. julija sovjetski film BITKA NA VOLGI

Kino KRANJSKA GORA

26. junija ameriški barvni CS film GARSONJERA ZA ŠTIRI

27. junija franc. film NEPREDVIDENO

1. julija italijan. film SALVADORE GIULIANO

2. in 3. julija ameriški CS film ZMAGOVALCI

DEŽURNI ZDRAVNIK

- Za čas od 25. junija od 12. ure do 2. julija do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Milan Čeh, Jesenice, Cesta maršala Tita 88, telefon 82-244, interni 728.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Franc Trampuš, Jesenice, Cesta revolucije 9, telefon 82-244, interni 874.

Hokej na ledu

V avgustu že na ledu

Na igrišču Podmežakljo se hokejisti Jesenic in Kranjske gore redno dvakrat tedensko sestanejo na suhem treningu. Letošnjo sezono bodo začeli že zelo zgodaj. 20 igralcev bo že v začetku avgusta odpotovalo na nekajdnevni turnir v Chamonix, kjer se bodo s prvim nasprotnikom pomerili 6. avgusta. Po nekajdnevni pripravi na ledu bodo potem odpotovali v Oberstdorf v Zahodno Nemčijo na tradicionalni turnir, ki bo 13., 14. in 15. avgusta. V Oberstdorfu

jih čaka težka naloga, saj branijo lani osvojeno prvo mesto in ličen, iz srebra izdelan pladenj, ki bi postal po trikratni osvojitvi trajna last. Upajmo, da bodo v tem uspeli tako letos kot prihodnje leto.

Na Jesenicah se širijo vesti, da bodo nekateri igralci zapustili matični klub. Iz ne-uradnih virov smo izvedeli, da bodo ostali vsi doma in še nadalje zastopali klubske barve. Z letošnjimi zgodnjimi pripravami so brez dvoma dani vsi pogoji, da se hokej na

Jesenicah še bolj razvije, posebno še, ker je letos prvič ostal tudi v poletni sezoni na Jesenicah dosednji trener Jiri Pleticha in so treningi bolj pogosti ter bolj načrtani. Vodstvo jeseniškega kluba pa je prevzel znan politični delavec in športnik Franc Talar, ki je bil do sedaj na vidnih političnih funkcijah v Beogradu in v Ljubljani. Torej je tudi pereče vprašanje vodenja kluba rešeno in lahko pričakujemo še obilo športnega užitka za vse ljubitelje hokeja na Jesenicah. K. P.

Odbojka

Jesenice : Maribor 3 : 0

V nedeljo dopoldan so jeseniški odbojkarji zabeležili že osmo zaporedno zmago v letošnji sezoni. Njihov nasprotnik je bila ekipa Maribora, ki je trenutno na drugem mestu, takoj za Jeseničani. Tekma, od katere smo si veliko obetali, je trajala le 45 minut. Domačini so izkoristili vsako napako nasprotnikov in gladko zmagali v treh setih (15:8, 15:9, 15:10). Tako so še enkrat potrdili, da trenutno nimajo

nasprotnika, ki bi se jim lahko resno postavil po robu. Če bodo s tako igro nadaljevali, upravičeno lahko upajo na prvo mesto v slovenski ligi in s tem na možnost uvrstitve v zvezno ligo, seveda, če ne bo finančnih zaprek. Škoda bi bilo, da bi ti mladi, nadarjeni igralci zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne tekmovali v zvezni ligi, v kolikor bi si to možnost priborili.

Rešitev križanke

Vod.: 1. prtmet, 7. Renoir, 8. ata, 9. Na, 10. Sa, 11. pst, — k, 12. jota, 13. ataše, 15. osti, 16. Stane, 18. ukor, — r, 19. nag, 20. ti, 21. in, 22. kov, 23. jetika, 25. acetone.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektroodnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Marija Kodič
elektroodni oddelek

Košarka

Nepričakovan poraz

V nadaljevanju slovenske košarkarske lige za ženske so se Jeseničanke v soboto v Ljubljani pomerile s Slovanom. Srečanje so nepričakovano izgubile s 43:61 (22:23). Tekmo sta pred 100 gledalci vodila Kavčič in Prehoda iz Ljubljane.

Jesenice: Benedičič 16, Pavlič 13, Bertonec 6, Lakota 4, Vudrič 2 in Mušič 2.

Obe ekipi sta si hoteli že v prvem delu igre zagotoviti vodstvo z ostrim tempom. Glavno besedo sta imela pri tem oba sodnika in osebne

napake so kar deževale. Že po nekaj minutah sta imeli dve igralci Jesenic po 4 osebne napake, prav tako tudi nasprotnice. Z ostrim in objektivnim sojenjem sta sodnika nekoliko umirila vročo kri igralk in igra je postala ležerna. Pavličevi se je poznalo, da je ves teden болоvala, Benedičičeva pa sta stalno varovali dve nasprotnici. V takih okoliščinah in pod takimi pogoji je razumljivo, da so Jeseničanke izgubile to srečanje. Sedaj so na tretjem mestu v prvenstveni lestvici.

Nogomet

V nedeljo odločilna tekma

Poročali smo že, da so si jeseniški nogometaši priborili pravico, da se na kvalifikacijskih tekmah potegujejo za vstop v zahodni del slovenske conske lige. Ker so v gorenjski nogometni ligi osvojili prvo mesto, so v kvalifikacijskih tekmovanjih dobili za nasprotnika drugo moštvo v ljubljanski nogometni podzvezi NK Kočevje iz Kočevja. Prvo tekmo so jeseniški nogometaši že odigrali v Ko-

čevju, kjer so zmagali z rezultatom 2:0. Gole za Jesenice sta dosegla Kačar in Samar. V nedeljo pridejo nogometaši Kočevja na Jesenice, kjer bo na igrišču Podmežakljo ob 16.30 povratna tekma. Nogometašev iz Kočevja ne kaže podcenjevati, saj bo našim nogometašem verjetno ostalo v dobrem spominu zadnjih 10 minut igre v Kočevju, ko so se igralci domačega moštva uporno borili, da bi rezultat tekme spremenili v svojo korist. Upamo, da bodo naši nogometaši na odločilni tekmi zaigrali požrtvovalno in pokazali vse svoje znanje, s tem pa bodo omogočili, da bomo v prihodnje gledali kvalitetnejši nogomet in moštva, ki jih na Jesenicah redko ali pa sploh nismo gledali. — or

Učenci razstavljajo

Osnovni šoli »Tone Čufar« in »Prežihov Voranc« prireja izmenično koncem vsakega šolskega leta razstave likovnih in tehničnih izdelkov svojih učencev. Letos razstavljajo učenci šole »Prežihov Voranc«, ki so posvetili razstavo 20-letnici osvoboditve naše domovine. Na razstavi, ki je bila odprta v avli šole v ponedeljek zvečer in bo odprta do vključno 27. junija, vzbujajo pozornost predvsem likovna dela. Idejne zamisli na tematiko NOB so realizirali nekateri učenci naravnost mojstrsko. Z razstavo učenci osnovne šole »Prežihov Voranc« primerno zaključujejo niz prireditev, ki so jih priredili v letošnjem šolskem letu, ko praznujemo 150-letnico jeseniškega šolstva in 20-letnico osvoboditve. U.

Radio Jesenice

Program od 27. 6. do 1. 7. 65

SOBOTA, 26. 6.

- lokalna poročila,
- obvestila in reklame,
- kulturno-prosvetne zanimivosti in problemi: razstava likovnih amaterjev iz Žirov, praznovanje krajevnega praznika v Žirovnici, priprave za praznovanje 30-letnice stavke, kulturno-estetski izgled Jesenic,
- mladinska oddaja: »Po maturi na jeseniški gimnaziji« in »Razgovor z brigadirji«,
- turistični napotki.

NEDELJA, 27. 6.

- Mi pa nismo se uklonili: »Živ ali mrtev nazaj« — II. del in koledar važnejših dogodkov v preteklosti,
- obvestila in reklame,
- športnih 10 minut: Turnir kandidatov za svetovno šahov. prvenstvo na Bledu,
- čestitke in želje poslušalcev.

TOREK, 29. 6.

- lokalna poročila,
- naši amaterji nastopajo,,
- Delavska univerza: predavanje iz ciklusa »Šola za starše«,
- obvestila in reklame,
- čestitke in želje poslušalcev.

ČETRTEK, 1. 7.

- lokalna poročila,
- obvestila in reklame,
- 20 minut glasbe: Za vsakogar nekaj,
- Jeseniške aktualnosti.

Koncert glasbene šole v Mojstrani

Pred nedavnim so obiskali učence osnovne šole Mojstrana gojenci jeseniške glasbene šole ter jim priredili v telovadnici zanimiv koncert. Program je bil razvojno zelo smiselno sestavljen in naši učenci so ga poslušali z veliko zbranostjo. Izvajalci so nam poleg del znanih skladateljev predstavili tudi glasbila, med katerimi je bilo nekaj takih, ki so jih učenci prvič videli. Izvajalci so se potrudili in so nam bili resnično všeč. Za posamezniki in manjšimi skupinami je še nastopil številni pevski zbor z nekaj učinkovitimi pesmimi. Ta prireditev nam je ugajala; želimo, da bi se mladi glasbeniki še kdaj oglasili pri nas.

J. S.

Ob 20-letnici osvoboditve in 30-letnici jeseniško-javorniške stavke SPOMINI NA LETO 1935

V letošnjem letu praznujemo dvajset let osvoboditve in zmage nad fašizmom, obenem pa tudi zelo pomembno tridesetletnico stavke na Javorniku in Jesenicah. Zato bi želeli zapisati nekaj spominov na te revolucionarne dogodke, ki so mi ostali tako živo v spominu.

Takratni lastniki podjetja imenovanega KID so pritiskali na delavce, da bi čim več proizvajali in seveda ustvarili čim več dobička, ne glede na to, koliko delavec zasluži. Zelo dobro pa so bili plačani takrat mojstri, da so lahko kapitalisti preko njih izvajali še večji pritisk na delavstvo. V letu 1935 se je ta pritisk tako povečal, da je bil delavec prisiljen stopiti v borbo za svoje pravice. Že takratno

so poleg svoje instruktaže, prav marljivo opravljali delo še za peto kolono, to je, vohunjenje in zbiranje podatkov gospodarski, voj. in drž. dejavnosti v predaprilski Jugoslaviji. Te podatke in poročila so preko svoje organizacije pošiljali v tujino, zato so bili Nemci tako dobro obveščeni o razmerah pri nas. Ker je naše delavstvo vedelo za delo teh instruktorjev, je večkrat prišlo do sporov z njimi, v

naj delavci pričnejo delati, če hočejo, da ne bo zanje še slabše kot je sedaj. Delavci so vztrajali pri svoji zahtevi, ker so v teh kaznih videli napad na zakoniti sistem obratnih zaupnikov, istočasno pa napad na same strokovne organizacije in njihove organizacijske zaupnike. Tega pa niso mogli, niti hoteli dovoliti, zato so bili tako odločni.

O tem sporu je bila takoj obveščena glavna direkcija na Savi. Okrog 16. ure popoldan je prihitel na Javornik tehnični direktor (inž. Dostal) seveda z namenom, da bo s svojo prisotnostjo takoj rešil ta problem, vendar se je krepko

je bil valjavec omogočen kratek odmor med obratovanjem, in več raznih popravkov pri obračunavanju akordnega zaslužka. Pri tako odločni zahtevi delavstva je direktor Dostal pristal na zahteve

Zakaj tiri v Hrenovici in ob demontažnem žerjavu?

Zaradi razširitve predelovalnih obratov je bilo treba umakniti novi izvozni tir in slepi tir ob njem. Razcepna kretnica in tir v dolžini 70 metrov sta položeni. Ta teden so ob njem samo še pospravili odpadno gradivo in ga bodo že lahko uporabljali. Slepi tir namreč zelo potrebujejo za izmenjavo vagonov pri skladišču odpreme.

Tudi na kraju, kjer je bilo podrti staro centralno skladišče, utrjujejo teren za cesto in normalni izvozni tir, ki bosta premaknjena k demontažnemu žerjavu. Ozek

naših zaupnikov in šele ko jih je podpisal, smo se delavci vrnili na svoja delovna mesta in pričeli z delom.

Tako je enotnost in odločnost delavstva spet enkrat zmaga v svojih zahtevah.

Takih in podobnih sporov je bilo pred stavko še več in zato ni čudno, da je stavka v juliju 1935 našla delavce organizacijsko pripravljene in se niso ustrašili groženj vodstva KID.

tir za dovoz vložka bodo predstavili k jeklarni, tako da normalnotirni promet ne bo oviral zakladanja in tudi nevarnega križišča v kotlarni ne bo več. Predvideno je, da bi tudi ozkotirno tehtnico namestili ob Sava žerjavu, kar bo treba storiti čimprej, da ne bi vozili vložek izpod Sava žerjava in halde k tehtnici pri kotlarni in zopet nazaj. Tako bi lahko tudi ves vložek izpod pristaniških žerjavov stehali, preden bo postavljen na tiri, ki bodo določeni za čakanje pred zakladanjem.

Kaj je menažerska bolezen

V zdravniških ordinacijah vedno pogosteje srečujemo ljudi, ki tožijo zaradi težav, ki imajo zelo menjajočo se obliko. Taki ljudje čutijo bolečine v želodcu, sili jih na bruhanje, mučijo jih glavoboli in vrtoglavice, potijo se, roke in noge imajo hladne, tresejo se, naenkrat so blede in zopet rdeči v obraz.

Te težave so zelo močne posebno zvečer in ob dneh po večjem duševnem naporu, pa tudi ob spremembah vremena. Bolniki s to boleznijo mnogokrat občutijo zbadanje na srčni strani in še številne druge težave. To so nekateri znaki menažerske bolezni (točen opis bolezni so prvi podali Amerikanci in je pri njih zelo pogosta z visoko umrljivostjo, imenujejo jo »manager disease«). Opažamo jo predvsem pri moških na odgovornih položajih, katerih delo zahteva veliko duševnih naporov. Posebno dovzetni zanj so ljudje med štiridesetim in šestdesetim letom. Te motnje pa v začetku obolenja ne povzročajo organskih sprememb na telesu. Šele mnogo pozneje, ko je bolezen zelo napredovala, jih lahko zdravnik ugotovi. Bolezen pospešuje slabo spanje, uživanje nikotina in kofeina, utrujenost itd.

Vse te motnje pa lahko, če jih pravočasno ne preprečimo, povzročijo bolezenske spremembe, te pa tudi smrt. Najčešči vzrok smrti menažerske bolezni je srčna ali možganska kap. Po zdravstvenih statistikah je smrtnost zaradi srčnih obolenj na prvem mestu, in to pred rakom in tuberkulozo.

Bolezen preprečujemo in jo zdravimo že v začetku. Velikega pomena pri tem je

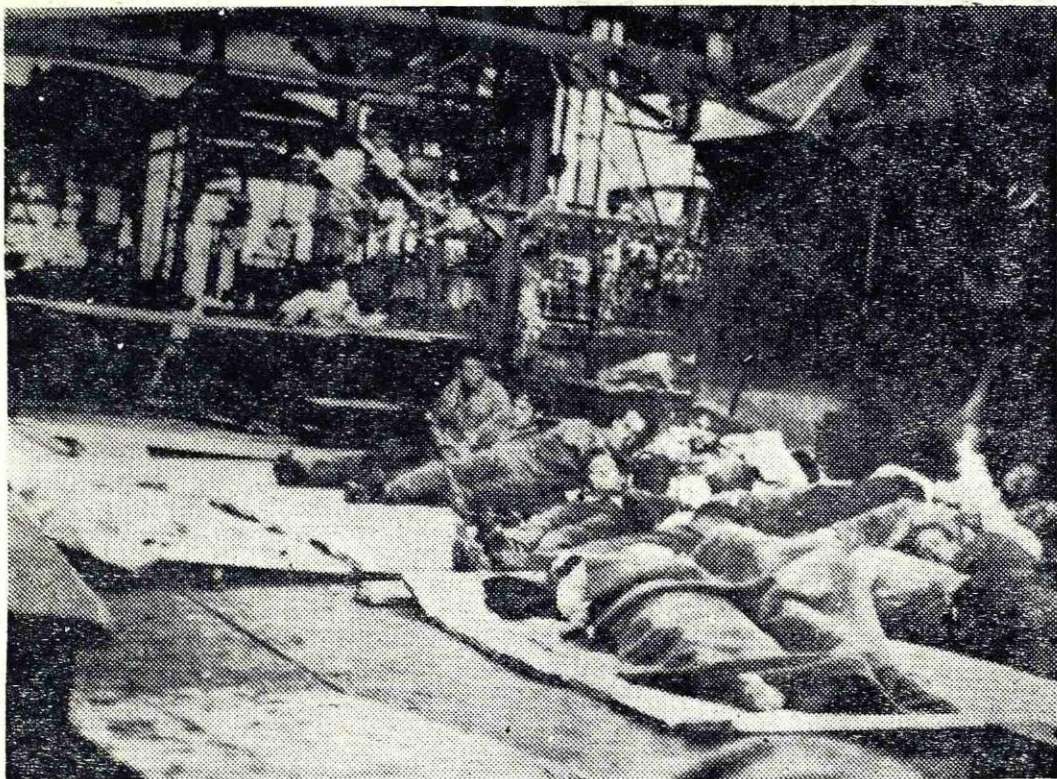
dovolj spanja in pravilna prehrana. Prvega mora biti dovolj ne samo zaradi počitka, temveč predvsem zato, da organizem nadoknadi izgubljeno energijo. Uživajmo čim več zelenjave, sadja pa tudi mesa, izogibajmo pa se cigaret in prave kave ter alkohola, pa bomo že marsikaj storili. In kar je najvažnejše — zaupajmo težave zdravniku in se posvetujmo z njim.

Dominika Marinko

Dopisujte v Železarja!

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarua Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

Med stavko leta 1935 v obratih na Javorniku

umestno razdvajanje moči delavskega razreda ni moglo preprečiti tega, kar se je zgodilo v tem letu. V podjetju so takrat obstojale tri strokovne organizacije in to SMRJ (Savez metalških radnika Jugoslavije) — socialisti, imenovani kar na kratko »ta rdeči«, ki so bili številčno najmočnejši in zato vedno vodilni, JSZ (Jugoslovanska strokovna zveza) — krščanski socialisti in NSZ (Narodna strokovna zveza) — nacionalisti.

Vsaka od navedenih strank je imela po nekaj svojih organizacijskih in obratnih zaupnikov. Obratni zaupniki, ki jih je delavstvo volilo vsako leto v mesecu januarju, so bili zaščiteni z zakonom »o zaščiti delavcev«. Delo teh zaupnikov je nadzoroval bano-vinski inšpektor za delo. Naloga teh zaupnikov je bila, da ščitijo delavce pred izkoriščanjem takratnih kapitalistov.

V tem času pa je bilo na Javorniku, na tanki pločevini zaposlenih tudi nekaj Nemcev, ki naj bi kot instruktorji naučili naše delavce valjati tanko pločevino. Ti Nemci pa

katerih so morali posredovati obratni zaupniki. Vsa ta trenja pa so se sčasoma tako zaostila, da je bila vsaka intervencija obratnih zaupnikov brez uspeha.

Tako se je zgodilo, da so delavci javorniških valjarn in pomožnih obratov stopili v štirurno stavko za zaščito svojih pravic. Povod za to stavko je dal takratni obratovodja Javornika (Fišer) po rodu Nemec. Kaznoval je obratnega zaupnika za lahko progo s premestitvijo na plano in organizacijskega zaupnika SMRJ s premestitvijo na drugo delovno mesto zaradi manjše okvare na lahki progi, kriv pa ni bil ne eden ne drugi, pač pa slabe naprave. Ob 14. uri, ko sta se menjali prva in druga izmena lahke proge, je bil kratek sestanek kar na ploščah, na katerem so delavci sklenili, da toliko časa ne bodo delali, dokler obratovodstvo ne prekliče izrečenih kazni nad obratnim in organizacijskim zaupnikom. Nič niso pomagale ne zahteve, ne grožnje posameznih mojstrov, ki so zahtevali

zmotil. Čim se je namestil v pisarni obratovodstva, je zahteval naj se javijo pri njem obratni zaupniki, da bi takoj obračunal z njimi. Zaupniki so se javili pri njem toda ne sami, z njimi je šlo vse stavkujoče delavstvo tako, da so napolnili vse pisarniške prostore. Ko je direktor Dostal to videl, je energično zahteval, da se morajo vsi razen zaupnikov takoj odstraniti, ker se sicer ne bo pogovarjal z našim zaupnikom. Ta njegova zahteva pa je bila za nas delavce nesprejemljiva in smo zahtevali, da se mora pogovarjati z zaupnikom v prisotnosti nas vseh. Ko je videl, da ne more zapustiti pisarniških prostorov in mrke obraze delavcev, je pristal, da bo poslušal zahteve delavcev. Takratni zaupniki delavcev, med njimi je bil tudi zaupnik vodilne organizacije SMRJ, sedaj že upokojeni Franc Sirc, so izrabili priliko in so iznesli kazni, ampak tudi še druge li ne samo primer izrečene upravičene zahteve delavcev. Rezultat teh razgovorov je bil, da je težka proga dobila po enega valjavca več, s tem